

Djela Apostolska

Obećanje Svetoga Duha

¹ Dragi Teofile, u prvoj knjizi koju sam ti napisao iznio sam sve što je Isus počeo da djeluje i poučava

² do dana kad je uznesen na nebo, pošto je odabranim apostolima dao upute Svetoga Duha.

³ Još četrdeset dana nakon raspeća ukazivao se apostolima i na mnoge im načine dokazao da je živ. Govorio im je o Božjemu kraljevstvu.

⁴ Dok je tako s njima blagovao, reče im: “Ne idite iz Jeruzalema, nego ostanite ondje dok vam Otac ne pošalje što je obećao. Sjetite se, već sam vam o tomu govorio.

⁵ Ivan je krstio vodom, ali vi ćete uskoro biti kršteni Svetim Duhom.”

Isusovo uzašašće

⁶ Apostoli koji su bili s njim upitaju ga: “Gospodine, hoćeš li sada obnoviti izraelsko kraljevstvo?”

⁷ “Ta vremena i prigode određuje Otac svojom vlasti”, odgovori im on, “i nije na vama da ih znate.

⁸ Ali kad na vas siđe Sveti Duh, primit ćete snagu da o meni svjedočite ljudima posvuda—u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i do kraja zemlje.”

⁹ Tek što je to rekao, uznesen je na nebo pred njihovim očima i nestao u oblaku.

¹⁰ Dok su očiju uprtih u nebo gledali kako odlazi, odjednom se među njima pojave dvojica ljudi u bijeloj odjeći.

¹¹ “Galilejci, što tu stojite i gledate u nebo?” rekli su. “Isus je od vas uznesen na nebo, ali jednoga dana će se vratiti jednako tako kao što ste ga vidjeli da odlazi!”

Umjesto Jude izabran Matija

¹² Bilo je to na Maslinskoj gori. Vrate se zatim do Jeruzalema udaljenoga otprilike kilometar.*

¹³ Čim uđu u grad, odu u kuću u kojoj su boravili, u sobu na katu. Bili su ondje Petar, Ivan, Jakov, Andrija, Filip, Toma, Bartolomej, Matej, Jakov (Alfejev sin), Šimun (zelot) i Juda (Jakovljevin sin).

¹⁴ Svi su se ustrajno i jednodušno sastajali na molitvu s Isusovom majkom Marijom, još nekoliko drugih žena i s Isusovom braćom.

¹⁵ Kad ih je jednom tako bilo okupljeno sto dvadeset, Petar ustane i reče:

¹⁶ “Braćo, moralo se ispuniti ono što piše u Svetoj pismu za Judu, koji je doveo hramsku policiju da uhiti Isusa. To je odavno, kroz Davida, pretkazao Sveti Duh.

¹⁷ Juda je bio jedan od nas, dionik naše službe.

¹⁸ Novcem koji je dobio za svoje zlodjelo Juda je kupio polje. Ondje je pao i rasprsnuo se tako da mu se prosula sva utroba.

¹⁹ Vijest o njegovoj smrti brzo se pronijela među stanovnicima Jeruzalema pa su to polje prozvali Akeldama, što na aramejskome znači ‘Krvavo polje’.

²⁰ To je pretkazano u Knjizi psalama. Ondje piše: ‘Neka njegov dom opusti,

* **1:12** U grčkome: *jedan subotni hod*.

neka nitko u njemu ne stanuje!’

i

‘Neka njegovu službu dobije drugi!’†

²¹ Moramo zato odabrati nekoga da zamijeni Judu—nekoga tko je bio s nama cijelo vrijeme dok smo bili s Gospodinom Isusom

²² otkad ga je Ivan krstio pa do uznesenja u nebo. Taj će s nama biti svjedokom Isusova uskrsnuća.”

²³ Predlože dvojicu: Josipa Barsabu (kojega su zvali i Just) i Matiju.

²⁴ Svi se pomole: “Gospodine, ti poznaješ svako srce. Pokaži nam kojega si od ove dvojice izabrao

²⁵ da kao apostol zamijeni izdajnika Judu koji nas je napustio i otišao onamo kamo pripada.”

²⁶ Zatim bace kocke i kocka padne na Matiju. Tako je on postao dvanaestim apostolom.

2

Silazak Svetoga Duha

¹ Na Pedeseticu, sedam tjedana nakon Isusova uskrsnuća, svi su bili okupljeni na istomu mjestu.

² Odjednom se začuje šum s neba, poput silnoga vihora, te ispuni kuću u kojoj su bili.

³ Pojave se zatim plameni jezici te se razdijele i siđu na njih—na svakoga po jedan.

⁴ Svi nazočni napune se Svetoga Duha i počnu govoriti drugim jezicima, kako je komu Duh davao govoriti.

⁵ A u Jeruzalemu su u to doba boravili pobožni Židovi koji su došli iz svakog naroda pod nebom.

† **1:20** Psalam 69:26; Psalam 109:8.

⁶ Kad začuju huk vjetra, dotrče vidjeti što se zbiva i zaprepaste se—jer svatko od njih čuo je vjernike kako govore na njegovu jeziku.

⁷ Iznenadeni i zadivljeni, pitali su: “Nisu li svi ti ljudi što govore Galilejci?”

⁸ Kako ih onda svatko od nas čuje na svojem materinskom jeziku?

⁹ Ima nas ovdje Parta, Međana, Elamljana, žitelja Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Male Azije,

¹⁰ Frigije i Pamfilije, Egipta i libijskih krajeva oko Cirene. Ima Rimljana koji su u prolazu,

¹¹ Židova i obraćenika na židovsku vjeru, Krećana i Arapa, a svi mi čujemo te ljude kako na našim jezicima govore o veličanstvenim Božjim djelima!”

¹² Stajali su zaprepašteni i pitali jedni druge: “Što bi to moglo značiti?”

¹³ Drugi su se pak rugali: “Pijani su od slatkoga vina!”

Petar propovijeda mnoštvu

¹⁴ Tada istupi Petar s jedanaestoricom apostola i glasno reče mnoštvu: “Poslušajte me, Židovi i svi što boravite u Jeruzalemu! Znajte:

¹⁵ nisu ovi ljudi pijani kao što mislite. Pa tko se još opija u devet sati ujutro?*

¹⁶ To što vidite ostvarenje je proročanstva proroka Joela:

¹⁷ ‘U posljednje ću vrijeme’, veli Gospodin,
‘izliti svojega Duha na sve ljude.

Vaši sinovi i kćeri će proricati,

* **2:15** U grčkome: *tek je treća ura dana.*

vaši mladići će imati viđenja, a starci sne.

18 U te ću dane izliti svojega Duha
na svoje sluge i sluškinje
te će oni proricati.

19 Dat ću čudesa na nebesima
i znakove na zemlji:
krv, oganj i sukljanje dima.

20 Sunce će se pretvoriti u tamu,
a mjesec postati krvavocrven
prije nego što dođe velik i slavan Dan Gospod-
nji.

21 I tko god zazove Gospodnje ime,
bit će spašen.[†]

22 Čujte me, Izraelci! Bog je pred vama potvr-
dio Isusa Nazarećanina silnim djelima i čudesnim
znacima koje je, kao što znate, činio.

23 Vi ste ipak postupili prema unaprijed od-
lučenomu Božjem naumu: bezbožničkom ste ga
rukou raspeli na križ i pogubili.

24 Ali Bog ga je oslobodio grozote smrti i uskrisio
ga u život jer smrt nije mogla njime vladati.

25 Kralj David za njega je rekao:
'Znam da je Gospodin uvijek sa mnom
jer uvijek stoji pokraj mene da ne posrnem.

26 Stoga mi se srce raduje,
a jezik kliče od veselja.
Tijelo mi spokojno počiva.

27 Jer nećeš ostaviti moju dušu među mrtvima[‡]
ni dopustiti da tvoj svetac istrune.

28 Pokazao si mi put života.

[†] 2:21 Joel 3:1-5. [‡] 2:27 U grčkome: *u podzemlju*.

Tvoja će me nazočnost ispuniti radošću.’Š

²⁹ Braćo draga, s punim pouzdanjem tvrdim: David time nije mislio na sebe—jer on je odavno umro, pokopan je i grob mu je do danas ovdje.

³⁰ Ali David je bio prorok i znao je da se Bog zakleo jednoga od njegovih potomaka posaditi na njegovo prijestolje kao Mesiju.

³¹ On je to unaprijed vidio i pretkazao Mesijino uskrsnuće. Rekao je da mu ‘duša neće ostati među mrtvima’ i da mu tijelo neće ‘istrunuti’.

³² To proročanstvo govori o Isusu. Njega je Bog uskrisio—svi smo tomu svjedoci.

³³ On sada sjedi na najuzvišenijemu mjestu u nebu, Bogu zdesna. I Otac mu je, kao što je i obećao, dao Svetoga Duha da ga izlije na nas. Danas to čujete i vidite.

³⁴ Jer David nikada nije uznesen u nebo, a ipak je rekao:

‘Gospodin je rekao mojem Gospodinu:

Sjedni mi s desne strane

³⁵ dok ti ne bacim pod noge tvoje neprijatelje.’*

³⁶ Neka dakle pouzdano znade sav Izrael da je Bog tog Isusa kojega ste raspeli učinio i Gospodinom i Mesijom!”

³⁷ Te su ih riječi duboko potresle. Upitaju zato Petra i ostale apostole: “Braćo, što da učinimo?”

³⁸ Petar im odgovori: “Obratite se Bogu i krstite se u ime Isusa Krista da vam grijesi budu oprošteni pa ćete primiti dar Svetoga Duha.

³⁹ To je obećanje vama i vašoj djeci, pa čak i onima izdaleka koje naš Gospodin Bog pozove.”

Š 2:28 Psalam 16:8-11. * 2:35 Psalam 110:1.

⁴⁰ Zatim je još dugo propovijedao zaklinjući i opominjući ih: “Spasite se od ovoga pokvarenog naraštaja!”

⁴¹ Oni povjeruju njegovim riječima i krste se. Tako se u taj dan Crkvi pridružilo oko tri tisuće duša.

⁴² Bili su postojani u apostolskome učenju, zajedništvu, lomljenju kruha i molitvi.

Okupljanje vjernika

⁴³ Sve je zahvatilo strahopoštovanje jer su apostoli činili mnoga čudesa i znakove.

⁴⁴ Koji su prigrlili vjeru, živjeli su u zajedništvu i sve su dijelili.

⁴⁵ Prodavali su imanja i dijelili svakome prema potrebi.

⁴⁶ Svaki su dan jednodušno i postojano hrlili u Hram na bogoštovlje te se sastajali po kućama da lome kruh radosno i prostodušno,

⁴⁷ hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. A Bog je svednevice zajednici pripajao nove spasenike.

3

Petar iscjeljuje hromog čovjeka

¹ Dok su Petar i Ivan jednoga popodneva išli u Hram na molitveni sastanak koji se održavao u tri ure,*

² naiđu neki ljudi noseći čovjeka hroma od rođenja, kojega su svaki dan donosili pred hramska vrata zvana Divna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u Hram.

* **3:1** U grčkome: *na molitvu u devetu uru.*

³ Kad ugleda Petra i Ivana kako ulaze u Hram, zamoli ih za milostinju.

⁴ Petar i Ivan prodorno ga pogledaju. “Pogledaj nas!” reče mu Petar.

⁵ Hromi ih je čovjek molećivo gledao očekujući milostinju.

⁶ Ali Petar mu reče: “Nemam novca, ni srebrna ni zlatna. Ali dajem ti što imam: u ime Isusa Krista Nazarećanina, ustani i hodaj!”

⁷ Uhvati čovjeka za desnu ruku i podigne ga. Čovjeku smjesta ojačaju noge i gležnjevi.

⁸ On skoči, uspravi se i počne hodati. Uđe s njima u Hram hodajući, poskakujući i slaveći Boga.

⁹ Svi su ga vidjeli kako hoda i slavi Boga.

¹⁰ Shvatili su da je to isti čovjek koji je na Divnim vratima prosio milostinju i zaprepastili su se, gotovo izbezumili zbog toga što se s njim dogodilo.

¹¹ On se pak držao Petra i Ivana koji su bili u Salomonovu trijemu. Zato svi nagnu onamo.

Petar propovijeda u Hramu

¹² Kad je to vidio Petar, reče ljudima: “Što se čudite ovomu, Izraelci? I što gledate u nas, kao da smo mi svojom snagom ili pobožnošću učinili da ovaj čovjek prohoda!

¹³ Učinio je to Abrahamov, Izakov i Jakovljevi Bog, Bog naših predaka, i tako proslavio svojega slugu Isusa. A vi ste toga Isusa predali da ga uhite i odrekli ste ga se pred Pilatom kad ga je već odlučio osloboditi.

¹⁴ Odkrekli ste se Sveca i Pravednika, a namolili ste da vam oslobode ubojicu.

¹⁵ Ubili ste začetnika života, ali Bog ga je uskrisio od mrtvih. Mi smo tomu svjedoci.

¹⁶ Isusovo je ime iscijelilo ovoga čovjeka, a znate da je bio hrom. Vjera u Isusovo ime vratila mu je potpuno zdravlje naočigled svih vas.

¹⁷ Braćo, znam da ste s Isusom tako postupili zbog neznanja, kao i vaši poglavari.

¹⁸ Ali Bog je tako ispunio ono što su proroci prorekali o Mesiji: da će pretrpjeti sve to.

¹⁹ Pokajte se dakle za grijehе i obratite se Bogu pa će vam on izbrisati grijehе

²⁰ i poslati vam vrijeme okrepe: unaprijed vam namijenjenoga Mesiju Isusa.

²¹ On mora ostati u nebu sve dok ne dođe vrijeme svekolike obnove koju je Bog odavno obećao kroz svete proroke.

²² Mojsije je rekao:

‘Gospodin, vaš Bog, podignut će vam proroka poput mene iz vašega vlastitog naroda.

Dobro slušajte sve

što vam on kaže!

²³ A tko god ne bude slušao tog proroka, neka se iskorijeni iz naroda!’

²⁴ Još od Samuela, svi su proroci navijestili ovo što se sada događa.

²⁵ Vi ste djeca tih proroka i Saveza koji je Bog sklopio s vašim precima. Bog je rekao Abrahamu: ‘Tvoje će potomstvo biti na blagoslov svim narodima na zemlji.’[†]

²⁶ Bog je podignuo svojega slugu i najprije ga je poslao da vas blagoslovi—da se svatko od vas obrati od svojih opačina.”

[†] 3:25 Postanak 22:18.

4

Petar i Ivan pred Vijećem

¹ Dok su Petar i Ivan još govorili narodu, priđu im svećenici, zapovjednik hramske straže i neki saduceji.

² Uznemirilo ih je što su, na Isusovu primjeru, navješćivali uskrsnuće od mrtvih.

³ Uhite ih zato i, kako je već bila večer, bace u tamnicu do jutra.

⁴ Ali mnogi koji su ih čuli kako propovijedaju Riječ povjerovali su i broj vjernika uvećao se na otprilike pet tisuća, ne brojeći žene i djecu.

⁵ Sutradan se u Jeruzalemu sastanu poglavari, starješine i pismoznanci.

⁶ Bio je ondje veliki svećenik Ana s Kaifom, Ivanom, Aleksandrom i drugima iz velikosvećeničke loze.

⁷ Dozovu pred sebe apostole i upitaju ih: “Kakvom silom i u čije ime ste to učinili?”

⁸ Petar im, pun Svetoga Duha, reče: “Narodni poglavari i starješine!

⁹ Odgovaramo li mi to zbog dobrog djela koje smo učinili bolesnu čovjeku? Želite li znati kako je iscijeljen?

¹⁰ Znajte i vi, i cijeli izraelski narod, da taj čovjek stoji pred vama zdrav jer je iscijeljen po imenu Isusa Krista iz Nazareta, kojega ste vi raspeli, ali ga je Bog uskrisio od mrtvih!

¹¹ Jer Isus je taj ‘kamen’ koji ste vi ‘graditelji’ odbacili, a koji je ‘postao ugaonim kamenom’.*

* **4:11** Psalam 118:22.

¹² Ni po kome drugome nema spasenja! Nema drugoga imena pod nebom po kojemu se ljudi mogu spasiti.”

¹³ Članove Vijeća zaprepastila je Petrova i Ivanova neustrašivost jer su mogli jasno vidjeti da su neizobraženi i neuki ljudi. Znali su da su bili sa Isusom,

¹⁴ ali kako je iscijeljeni čovjek stajao pred njima, nisu im mogli proturječiti.

¹⁵ Zato narede Petru i Ivanu da iziđu iz vijećnice te počnu raspravljati:

¹⁶ “Što da radimo s tim ljudima? Ne možemo zaniijekati da su učinili čudesni znak—za to znaju svi u Jeruzalemu.

¹⁷ Ali možda možemo spriječiti da se to još više ne razglasi. Zabranimo im da ikomu opet govore o Isusovu imenu.”

¹⁸ Pozovu zato apostole i zapovjede im da nipošto ne govore o Isusovu imenu i ne poučavaju o njemu.

¹⁹ Ali Petar i Ivan im odgovore: “Zar smatrate da je pred Bogom pravo da slušamo vas, a ne njega?

²⁰ Ne možemo a da ne govorimo o onomu što smo čuli i vidjeli.”

²¹ Vijećnici im opet zaprijetu ali ih na koncu puste zato što nisu znali kako ih kazniti a da se narod ne pobuni. Jer svi su slavili Boga zbog toga što se dogodilo:

²² čudesno je iscijeljen čovjek koji je bio hrom više od četrdeset godina.

Vjernici mole za hrabrost

23 Čim su ih oslobodili, Petar i Ivan jave se drugim vjernicima i ispričaju im što su im rekli veliki svećenici i starješine.

24 Kad su to čuli, svi podignu glas i jednodušno se pomole Bogu: “Gospodine, ti si stvorio nebo, zemlju, more i sve što je u njima!

25 Po Svetome Duhu kroz svojega slugu Davida odavno si rekao:

‘Zašto se narodi bune?

Zašto puci snuju ispraznosti?

26 Zemaljski se kraljevi spremaju na bitku protiv Gospodina i

protiv njegova Mesije.’†

27 To se dogodilo u ovom gradu! Herod Antipa, Poncije Pilat, zajedno s narodima, urotili su se s izraelskim narodom protiv tvojega svetog Sluge Isusa, tvojega Pomazanika.

28 Učinili su ono što si predodredio svojom snagom i voljom.

29 Gospodine, čuj njihove prijetnje i daj svojim slugama hrabrosti da navješćuju tvoju Riječ!

30 Pruži svoju moćnu ruku da se događaju iscjeljenja, čudesa i znamenje u imenu tvojega svetog Sluge Isusa.”

31 Kad su se tako pomolili, potrese se zgrada u kojoj su bili. Svi se napune Svetoga Duha te su smjelo navješćivali Božju riječ.

Vjernici dijele imovinu

32 Mnoštvo vjernika bilo je jednoga srca i duše: nitko nije ono što je imao zadržavao za sebe, nego su sve međusobno dijelili.

† 4:26 Psalam 2:1-2.

³³ A apostoli su s velikom silom svjedočili o uskrsnuću Gospodina Isusa. Velika je milost bila nad njima.

³⁴ Nitko od njih nije oskudijevao jer su oni koji su posjedovali zemljišta i kuće prodavali svoju imovinu

³⁵ i novac donosili apostolima da njime raspolažu. Oni su ga dijelili svakomu prema potrebama.

³⁶ Tako je Josip kojega su apostoli zvali Barnaba (što znači: "Sin utjehe"), levit, rodom s Cipra,

³⁷ imao njivu. Prodao ju je i donio novac apostolima da njime raspolažu.

5

Ananija i Safira

¹ Neki pak čovjek imenom Ananija proda skupa sa svojom ženom Safirom imanje.

² U dogovoru sa ženom odvoji dio novca i zadrži ga, a ostatak donese apostolima na raspolaganje.

³ Petar mu reče: "Ananija! Zašto ti je Sotona ispunio srce? Lagao si Svetome Duhu i zadržao dio novca za sebe.

⁴ Nisi morao prodati imanje i ostalo bi tvoje. A i kad si ga prodao, novac je bio tvoj. Mogao si odlučiti da ga dadeš ili da ga zadržiš. Zašto si takvo što učinio? Nisi slagao ljudima, nego Bogu!"

⁵ Čim je Ananija to čuo, sruši se i izdahne. Silan strah spopadne sve koji su za to čuli.

⁶ Priđu neki mladići, poviju ga u plahte te iznesu i pokopaju.

⁷ Nakon otprilike tri sata dođe njegova žena ne znajući što se dogodilo.

⁸ Petar ju upita: “Reci mi, jeste li za ovoliko novca prodali zemljište?”

“Jesmo”, odgovori žena. “Za toliko.”

⁹ “Pa što vam je bilo da ste se tako urotili kušati Duha Gospodnjega? Ondje su na vratima mladići koji su ti pokopali muža. I tebe će iznijeti!” reče Petar.

¹⁰ Ona se smjesta sruši na pod i umre. Mladići uđu i videći da je mrtva, iznesu ju i pokopaju pokraj muža.

¹¹ Cijelu Crkvu i sve koji su za to čuli spopadne silan strah.

Apostoli iscjeljuju mnoštvo

¹² Preko ruku apostola događala su se mnoga čudesa i znamenja među narodom. Svi su se vjernici jednodušno okupljali u Salomonovu trijemu.

¹³ Nitko im se nije usuđivao pridružiti, ali narod ih je veličao.

¹⁴ Sve je više i više muškaraca i žena vjerovalo u Gospodina.

¹⁵ Ljudi su na ulice iznosili bolesnike na ležajevima i nosiljkama ne bi li na njih u prolazu pala barem Petrova sjena.

¹⁶ Mnoštvo je nagrnulo iz sela oko Jeruzalema. Donosili su bolesnike i opsjednute nečistim duhovima. I svi su ozdravljali.

Apostole progone

¹⁷ Veliki svećenik i njegovi pristaše iz saducejske sljedbe razjare se od zavisti.

¹⁸ Uhite apostole i bace ih u javni zatvor.

¹⁹ Ali kad je pala noć, dođe anđeo Gospodnji te otvori vrata zatvora i izvede ih. Reče im:

20 “Idite samo i nastavite ljudima u Hramu govoriti sve o Životu!”

21 Apostoli tako u svanuće uđu u Hram i odmah počnu poučavati.

U međuvremenu stignu veliki svećenik i njegove pristaše te sazovu Vijeće i izraelske starješine. Pošalju zatim u zatvor po apostole da ih izvedu pred sud.

22 Ali kad stražari stignu onamo, ne nađu ih u tamnici. Vrate se i jave:

23 “Zatvor je zaključan i stražari su pred vratima, ali kad smo ih otvorili i ušli, unutra nije bilo nikoga!”

24 Kad su zapovjednik hramske straže i veliki svećenici to čuli, zbunjeno su se pitali što sve to znači.

25 Uto im netko dođe javiti da su zatvorenici u Hramu te da ondje poučavaju narod.

26 Zapovjednik ode sa stražarima i uhiti ih, ali ne na silu jer se bojao da ih narod ne kamenuje.

27 Izvedu tako apostole pred Vijeće.

28 “Nismo li vam strogo zabranili poučavati u ime toga čovjeka?” upita ih veliki svećenik. “A vi ste napunili Jeruzalem učenjem o Isusu i još nas optužujete za njegovu smrt!”

29 Ali Petar i apostoli odgovore: “Valja nam se pokoravati Bogu, a ne ljudima.

30 Bog naših predaka uskrisio je Isusa, kojega ste smaknuli pribivši ga na križ.

31 Uzvisio ga je svojom desnicom da bude Vođa i Spasitelj, da izraelskomu narodu omogućí da se obrati i da im oprostí grijehe.

³² Svjedoci svega toga smo mi i Sveti Duh kojega je Bog dao onima što mu se pokoravaju.”

³³ Nato se vijećnici razgnjeve. Htjeli su ih smaknuti.

³⁴ Ali ustane neki farizej, član Vijeća, imenom Gamaliel. Bio je to zakonoznanac kojega je narod vrlo cijenio. Zapovjedi da apostole načas izvedu.

³⁵ Onda reče vijećnicima: “Izraelci, dobro razmis-lite što ćete učiniti s tim ljudima!

³⁶ Podigao se tako prije i neki Teuda tvrdeći da je netko velik. Stekao je oko četiri stotine pristaša, ali je ubijen i svi su se razbježali.

³⁷ Poslije se u vrijeme popisa stanovništva podi-gao Juda Galilejac i poveo narod za sobom. I on je ubijen i sljedbenici su mu se razbježali.

³⁸ Savjetujem zato: ne dirajte te ljude i pustite ih. Potječu li njihovo poučavanje i njihova djela od čovjeka, propast će.

³⁹ A ako su od Boga, nećete ih moći uništiti. Pazite da ne zaratite s Bogom.” Vijeće prihvati njegov savjet.

⁴⁰ Pozovu apostole, išibaju ih, zabrane im da govore u Isusovo ime te ih puste.

⁴¹ Apostoli odu radosni iz Vijeća što ih je Bog smatrao dostojnima da trpe pogrdu zbog Isusova imena.

⁴² I svaki dan su u Hramu i po kućama nav-ješčivali da je Isus Mesija.

6

Apostoli biraju sedmoricu

¹ Ali kako je broj vjernika* naglo rastao, neki se počnu žaliti. Židovi koji su govorili grčki prigovarali su Židovima koji su govorili hebrejski da zanemaruju njihove udovice u svagdanjem dijeljenju pomoći.

² Dvanaestorica zato sazovu vjernike.

“Mi apostoli ne bismo trebali služiti pri stolovima umjesto da propovijedamo i poučavamo Riječ.

³ Pronađite, braćo, među sobom sedam ljudi na dobrome glasu, punih Svetoga Duha i mudrosti. Njih ćemo za to zadužiti,

⁴ a mi ćemo se posvetiti molitvi te propovijedanju i poučavanju Riječi.”

⁵ Prijedlog se svima svidio. Izaberu Stjepana, čovjeka punog vjere i Svetoga Duha, te Filipa, Prohora, Nikanora, Timona, Parmenu i Nikolu koji je došao iz Antiohije. On se kao poganin obratio na židovsku vjeru, a sada je postao kršćaninom.

⁶ Postave njih sedmoricu pred apostole, a oni polože na njih ruke i pomole se.

⁷ Božja riječ sve se više širila. Broj vjernika u Jeruzalemu naglo je rastao, a i mnogi su židovski svećenici prihvaćali vjeru.

Stjepanovo uhićenje

⁸ Stjepan je bio pun Božje milosti i sile. Činio je među narodom silna čudesa i znamenja.

⁹ Ali pobune se neki iz takozvane sinagoge Slobodnjaka, Židovi iz Cirene, Aleksandrije, Cilicije i Male Azije, pa počnu s njime raspravljati.

* **6:1** U grčkome: *učenika*. Isto i u 6:2, 7.

¹⁰ Nitko od njih nije se mogao nositi s mudrošću i Duhom kojim je Stjepan govorio.

¹¹ Nagovore zato neke ljude da za njega kažu: “Čuli smo ga da govori pogrdne riječi protiv Mojsija i protiv Boga.”

¹² Podjarili su i narod i starješine i pismoznance. Oni dođu po njega, šćepaju ga i odvuku u Vijeće.

¹³ Dovedu onamo krivokletnike koji izjave: “Ovaj čovjek uvijek govori protiv Hrama i protiv Mojsijeva zakona.

¹⁴ Čuli smo da kaže kako će taj Isus iz Nazareta uništiti Hram i promijeniti običaje koje nam je Mojsije predao.”

¹⁵ Svi koji su sjedili u Vijeću pogledaju u Stjepana i opaze da mu je lice poput anđeoskog.

7

Stjepanov govor pred Vijećem

¹ Veliki svećenik ga upita: “Je li to istina?”

² Stjepan odgovori: “Braćo i časni oci, poslušajte me! Naš se slavni Bog ukazao našem ocu Abrahamu u Mezopotamiji, prije nego što se nastanio u Haranu.

³ Rekao mu je: ‘Idi iz svoje zemlje, iz svojega zavičaja, u zemlju koju ću ti pokazati.’*

⁴ Abraham tako napusti kaldejsku zemlju i nastani se u Haranu. Odande ga je Bog, nakon smrti njegova oca, preselio u ovu zemlju u kojoj vi sada živite.

* **7:3** Postanak 12:1.

⁵ Ali nije mu u njoj dao nikakvu baštinu, ni stopu zemlje, nego ju je obećao dati njemu i njegovim potomcima iako Abraham još nije imao djece.

⁶ Bog mu je također rekao da će njegovi potomci živjeti u tuđoj zemlji kao robovi i da će ih ondje tlačiti četiri stotine godina.

⁷ Ali rekao je: 'Narodu kojemu će robovati ja ću suditi. A zatim će izići i klanjati mi se na ovomu mjestu.'[†]

⁸ Zatim je Bog s Abrahamom sklopio savez obrezanja. Tako je Izak, Abrahamov sin, obrezan kad mu je bilo osam dana. Izak je tako učinio sa svojim sinom Jakovom, a Jakov s dvanaesticom sinova, patrijarsima židovskoga naroda.

⁹ A Jakovljevi sinovi, patrijarsi, bili su ljubomorni na svojega brata, Josipa, pa su ga prodali kao roba u Egipat. Ali Bog je bio s njim

¹⁰ i izbavljao ga iz svih nevolja. Darivao ga je svojom naklonošću i mudrošću pred egipatskim kraljem, faraonom, te ga je on postavio za upravitelja Egipta i cijeloga svojeg dvora.

¹¹ Poslije je zavladala glad u cijelome Egiptu i Kanaanu. Naši su preci bili u velikoj nevolji: nisu mogli naći hrane.

¹² Jakov je čuo da u Egiptu ima žita pa je onamo poslao svoje sinove, naše pretke.

¹³ Kad su drugi put otišli onamo, Josip je otkrio braći tko je, pa je faraon upoznao njegovu obitelj.

¹⁴ Zatim je Josip poslao po svojega oca Jakova i svu svoju rodbinu da dođu u Egipat. Bilo ih je sedamdeset pet.

[†] 7:7 Postanak 15:13-14.

¹⁵ Tako je Jakov došao u Egipat. Ondje su umrli on i njegovi sinovi, naši preci.

¹⁶ Prenijeli su ih u Sihem i položili u grob koji je Abraham za srebro kupio od Hamorovih sinova.

¹⁷ Kako se bližilo vrijeme ispunjenja obećanja koje je Bog dao Abrahamu, u Egiptu je naš narod rastao i množio se.

¹⁸ Ali na egipatsko prijestolje dođe novi kralj, koji nije poznao Josipa.

¹⁹ Zlostavljao je naše pretke i primoravao roditelje da ostavljaju svoju novorođenčad da pomre.

²⁰ U to se doba rodio Mojsije. Bio je prelijepo dijete. Roditelji su se o njemu brinuli tri mjeseca.

²¹ Kad su ga na koncu morali ostaviti, pronašla ga je faraonova kći i odgojila kao vlastitoga sina.

²² Mojsije je poučen svoj egipatskoj mudrosti. Postao je silnim i u riječima i na djelima.

²³ Kad mu je bilo četrdeset godina, srce ga ponuka da posjeti svoje rođake, izraelski narod.

²⁴ Ondje ugleda kako neki Egipćanin zlostavlja Izraelca. Braneći zlostavljanog Izraelca, suprotstavi se Egipćaninu te se osveti i ubije ga.

²⁵ Mislio je da će njegova braća shvatiti kako ga je Bog poslao da ih spasi, ali oni nisu razumjeli.

²⁶ Sutradan opet ode k njima i ugleda kako se tuku dva Izraelca. Počne ih nagovarati da se pomire: 'Ljudi!' reče im. 'Braća ste! Zašto zlostavljate jedni druge?'

²⁷ Ali onaj koji je zlostavljao bližnjega odgurne Mojsija i reče: 'Tko je tebe postavio poglavarom i sucem nad nama?'

²⁸ Kaniš li i mene ubiti kao onoga Egipćanina jučer?’

²⁹ Kad je to čuo, Mojsije pobjegne i skloni se u midjansku zemlju. Ondje su mu se rodila dva sina.

³⁰ Četrdeset godina nakon toga ukazao mu se anđeo u pustinji blizu gore Sinaja, u plamtećoj vatri gorućega grma.

³¹ Mojsije je opazio gorući grm i zadivljen se pitao što je to. Dok je prilazio da bolje pogleda, začuje Gospodnji glas:

³² ‘Ja sam Abrahamov, Izakov i Jakovljev Bog.’ Mojsije se silno preplaši. Nije se usuđivao gledati.

³³ Gospodin mu reče: ‘Izuj sandale s nogu jer stojiš na svetoj zemlji.

³⁴ Dobro sam vidio nevolju svojega naroda u Egiptu i čuo njegove uzdahe. Sišao sam da ga izbavim. Idi sada! Šaljem te u Egipat!’[‡]

³⁵ Toga istog Mojsija kojega su se odrekli pitajući ga: ‘Tko je tebe postavio poglavarom i sucem nad nama?’ Bog im je poslao kao poglavara i otkupitelja da ih izbavi, preko anđela koji mu se ukazao u gorućem grmu.

³⁶ On ih je izveo iz Egipta čineći čudesu i znakovlje. Vodio ih je kroz Crveno more i kroz pustinju četrdeset godina.

³⁷ Taj je isti Mojsije rekao izraelskome narodu: ‘Bog će vam podignuti proroka poput mene iz vašega vlastitog naroda.’[§]

[‡] **7:34** Izlazak 3:5-10. **§ 7:37** Ponovljeni zakon 18:15.

³⁸ Isti je Mojsije bio posrednikom između izrael-skoga naroda i anđela koji mu je dao riječi života na gori Sinaju da ih preda nama.

³⁹ Naši preci nisu mu se htjeli pokoriti, nego su ga odbili i srcima se opet okrenuli prema Egiptu.

⁴⁰ Rekli su Aronu: 'Napravi nam bogove koji će ići pred nama jer ne znamo što se dogodilo s Mojsijem koji nas je izveo iz Egipta!'

⁴¹ Načinili su idola u obliku teleta, prinijeli mu žrtve i veselili se tomu što su učinili.

⁴² A Bog se okrenuo od njih i pustio ih da se klanjaju suncu, mjesecu i zvijezdama kao svojim bogovima. U proročkoj je knjizi zapisano:

'Zar ste meni prinosili žrtve

za četrdeset godina u pustinji, Izraele?

⁴³ Ne; okrenuli ste se poganskim bogovima—

Molohovu svetištu

i zvijezdi boga Refana,

likovima koje ste načinili da biste im se klan-
jali.

Zato ću vas odvesti u progonstvo

dalje od Babilona!'

⁴⁴ Naši su preci sa sobom kroz pustinju nosili šator svjedočanstva. Bio je načinjen točno prema predlošku koji je Mojsiju pokazao Bog.

⁴⁵ Mnogo godina zatim, kad je Jošua ratovao protiv poganskih naroda koje je Bog istjerao iz te zemlje, šator su unijeli sa sobom u novu zemlju. Ondje je ostao sve do vremena kralja Davida.

⁴⁶ Davidu je Bog bio milostiv, te ga je zamolio za dopuštenje da izgradi Hram Jakovljevu Bogu.

* **7:43** Amos 5:25-27.

47 Ali izgradio ga je tek Salomon.

48 Ipak, Svevišnji ne prebiva u hramovima koje su izgradile ljudske ruke. Kao što kaže prorok:

49 ‘Nebo mi je prijestolje,
a zemlja podnožje mojim nogama.
Kakav mi vi dom možete izgraditi?

Gdje da počivam?

50 Zar nije moja ruka stvorila sve u nebu i na zemlji?’†

51 Tvrdoglavi ste! Pogani ste u srcima i gluhi za istinu!‡ Uvijek se opirete Svetome Duhu, baš kao i vaši preci!

52 Ima li ijedan prorok kojega vaši oci nisu progonili? Pobili su one koji su pretkazali dolazak Pravednika—kojega ste vi izdali i smaknuli.

53 Preko anđela ste dobili Zakon, a niste ga se držali!”

54 Kad su to čuli, židovski se vođe toliko razgnjeve na Stjepana da na njega počnu škripati zubima.

55 Ali Stjepan, pun Svetoga Duha, upre pogled u nebo i ugleda Božju slavu i Isusa kako stoji na počasnome mjestu, Bogu zdesna.

56 “Vidim otvorena nebesa”, reče, “i Sina Čovječjega kako stoji zdesna Bogu.”

57 Oni nato rukama poklope uši i vičući iz svega glasa složno navale na njega.

58 Izvuku ga iz grada i počnu kamenovati. Svjedoci odlože ogrtače do nogu mladića Savla.§

59 Dok su ga kamenovali, Stjepan je zazivao: “Gospodine Isuse, primi moj duh!”

† 7:50 Izaija 66:1-2. ‡ 7:51 U grčkome: *neobrezanih srca i ušiju*.

§ 7:58 Savao se također zove Pavao. Vidjeti: 13:9.

⁶⁰ Zatim se baci na koljena i poviče iz sve snage: “Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!” Pošto to izgovori, izdahne.

8

¹ Savao je odobravao Stjepanovo smaknuće.

Progonstvo vjernika

Tog je dana započeo veliki val progona Crkve u Jeruzalemu pa su svi osim apostola razbježali po Judeji i Samariji.

² Neki pobožni ljudi pokopali su Stjepana i održali veliko žalovanje za njim.

³ Savao je pak pustošio Crkvu. Išao je od kuće do kuće te muškarce i žene odvlačio i predavao u tamnicu.

Filip propovijeda u Samariji

⁴ Ali vjernici koji su pobjegli iz Jeruzalema posvuda su išli navješćujući Radosnu vijest o Isusu.

⁵ Filip je, primjerice, otišao u Samariju i ondje ljudima propovijedao o Kristu.

⁶ Mnoštvo je jednodušno prihvaćalo Filipove riječi slušajući ga i gledajući čudesa koja je činio.

⁷ Izgonio je mnoge nečiste duhove koji su vrišteći izlazili iz opsjednutih. Iscijelio je mnoge uzete i hrome.

⁸ U tomu je gradu tako zavládala velika radost.

⁹ Neki čovjek imenom Šimun već se dugo ondje bavio čarobnjaštvom. Opčaravao je narod i izdavao se za velikog čovjeka.

¹⁰ Samarijanci su mu se, od najmanjega do najvećega, priklanjali i nazivali ga “velikim” i “Božjom silom”.

¹¹ Činili su to zato što ih je dugo opčaravao svojim vradžbinama.

¹² Ali tada su povjerovali Filipu koji je navješćivao Radosnu vijest o Božjemu kraljevstvu i imenu Isusa Krista. Krstili su se muškarci i žene.

¹³ I sam je Šimun povjerovao i krstio se te slijedio Filipa kuda god je išao. Zadivljeno je promatrao čudesa i znamenja koje je Filip činio.

¹⁴ Kad su apostoli u Jeruzalemu čuli da su u Samariji prihvatili Božju riječ, pošalju onamo Petra i Ivana.

¹⁵ Oni dođu i pomole se za obraćenike da prime Svetoga Duha.

¹⁶ Jer Sveti Duh još nije sišao ni na koga od njih. Bili su samo kršteni u ime Gospodina Isusa.

¹⁷ Polagali su ruke na njih te su primali Svetoga Duha.

¹⁸ Kad je Šimun vidio da ljudi primaju Svetoga Duha kad apostoli na njih polože ruke, ponudi apostolima novac:

¹⁹ “Dajte i meni tu moć da svatko na koga položim ruke primi Svetoga Duha!”

²⁰ Ali Petar mu odgovori: “Propao i taj novac i ti skupa s njim! Misliš li da Božji dar možeš kupiti novcem?”

²¹ Ti na ovo nemaš pravo jer ti srce nije pravo pred Bogom!

²² Obrati se od svoje zloće i moli se Gospodinu pa će ti možda oprostiti nakane zlog srca.

²³ Vidim da si pun gorčine i okovan grijehom.”

²⁴ “Vi se za mene molite Gospodinu da me ne snađe to što ste rekli!” odgovori Šimun.

²⁵ Pošto su svjedočili i propovijedali Božju riječ u Samariji, Petar i Ivan vratili su se u Jeruzalem. Putem su se zaustavljali u samarijskim selima navješćujući Radosnu vijest.

Filip i Etiopljanin

²⁶ A Filipu reče anđeo Gospodnji: “Kreni na jug pustom cestom što iz Jeruzalema vodi u Gazu.”

²⁷ I Filip pođe. Susretne nekog Etiopljanina, dvorskog rizničara, visokog dostojanstvenika etiopske kraljice, kandake. On je išao u Jeruzalem da se pokloni Bogu.

²⁸ Vraćajući se iz Jeruzalema sjedio je u kočiji i čitao naglas iz Knjige proroka Izaije.

²⁹ Sveti Duh reče Filipu: “Priđi i hodaj uz kočiju!”

³⁰ Filip pritrči. Začuje kako čovjek čita Izaiju pa upita: “Razumijete li to što čitate?”

³¹ “A kako da razumijem ako me tko ne pouči?” odgovori čovjek. Zamoli Filipa da se popne u kočiju i sjedne do njega.

³² Čitao je ovaj ulomak:
“Odveli su ga kao ovcu na klanje.

Kao janje nijemo pred onima što ga strižu,
ni usta nije otvorio.

³³ Ponižen je i lišen pravde.

Tko da opiše njegov naraštaj?

Jer život je njegov uzet sa zemlje.”*

³⁴ Dostojanstvenik zatim upita Filipa: “Reci mi, molim te, govori li to prorok o sebi ili o kome drugome?”

³⁵ Filip mu, počevši od toga ulomka, objasni evanđelje i navijesti Isusa.

* **8:33** Izaija 53:7-8.

³⁶ Vozeći se tako naiđu na neku vodu, a dostojanstvenik upita: “Evo vode! Što me priječi da se krstim?”†

³⁸ Zapovjedi da kočija stane pa obojica siđu do vode. Filip ga ondje krsti.

³⁹ Kad su izišli iz vode, Sveti Duh ponese Filipa i dostojanstvenik ga više nije vidio. On radosno nastavi svojim putem,

⁴⁰ a Filip se nađe u gradu Azotu. Kud god je išao, putem je po gradovima propovijedao Radosnu vijest sve dok nije stigao u Cezareju.

9

Savlovo obraćenje

¹ A Savao, neprestano dišući prijetnjom ubojstva prema Gospodinovim učenicima, ode k velikom svećeniku.

² Zatraži od njega pisma za sinagoge u Damasku da može sve sljedbenike Puta, i muškarce i žene, na koje ondje naiđe, dovesti okovane u Jeruzalem.

³ Kad se približio Damasku, odjednom ga obasja svjetlost s neba.

⁴ Padne na zemlju. Začuje nato glas kako mu govori: “Savle, Savle! Zašto me progoniš?”

⁵ “Tko si ti, Gospodine?” upita Savao.

“Ja sam Isus kojega ti progoniš”, odgovori glas.

⁶ “Ustani i pođi u grad! Ondje će ti se reći što da činiš.”

⁷ Savlovi su suputnici ostali bez riječi. Čuli su glas, ali nikoga nisu vidjeli.

† **8:36** Neki rukopisi sadržavaju i 37. stih: “Možeš se krstiti”, odgovori Filip, “ako vjeruješ svim srcem.” Dostojanstvenik odgovori: “Vjerujem da je Isus Krist Božji Sin.”

⁸ Savao ustane sa zemlje. Oči su mu bile otvorene, ali ništa nije vidio. Povedu ga zato za ruku i uvedu u Damask.

⁹ Tri dana nije ništa vidio niti je jeo i pio.

¹⁰ A u Damasku je živio vjernik* imenom Ananija. Njemu Gospodin reče u viđenju: "Ananija!"

"Molim, Gospodine?" odazove se on.

¹¹ Gospodin mu reče: "Idi u Ravnu ulicu, u Judinu kuću, i ondje potraži Savla iz Tarza. Eno ga ondje; moli se.

¹² U viđenju koje sam mu dao vidio je čovjeka imenom Ananija kako ulazi i polaže na njega ruke da progleda."

¹³ "Ali, Gospodine," odgovori Ananija, "od tolikih sam čuo da je mnogo zla učinio tvojim svetima u Jeruzalemu!"

¹⁴ Ima punomoć od velikog svećenika da okuje u lance sve koji prizivaju tvoje ime."

¹⁵ Gospodin mu odgovori: "Idi i učini što ti kažem. Izabrao sam Savla da ponese moje ime poganima i kraljevima i izraelskome narodu.

¹⁶ Pokazat ću mu koliko mora pretrpjeti zbog mogega imena."

¹⁷ Ananija ode onamo, položi ruke na Savla i reče: "Brate Savle, Gospodin Isus koji ti se ukazao na putu poslao me je da progledaš i da se napuniš Svetoga Duha."

¹⁸ Savlu s očiju odmah spadne nešto poput ljuski te progleda. Ustane zatim i krsti se.

¹⁹ Onda nešto pojede i okrijepi se.

* **9:10** U grčkome: *učenik*. U 9:19, 25, 26, 30i 36 također.

Savao u Damasku i Jeruzalemu

Savao je nekoliko dana ostao s vjernicima u Damasku.

²⁰ Smjesta je po sinagogama počeo propovijedati da je Isus Božji Sin.

²¹ Svi koji su ga slušali bili su zaprepašteni. “Pa nije li ovo onaj isti koji je u Jeruzalemu istrebljivao Isusove sljedbenike?” pitali su. “Zar on nije došao ovamo zato da ih uhiti i okovane odvede pred velike svećenike?”

²² Savlovo je propovijedanje bivalo sve silnije. Zbunjivao je Židove u Damasku dokazujući im da je Isus Mesija.

²³ Nakon podosta vremena, židovski ga vođe odluču pogubiti,

²⁴ ali Savao dozna za njihovu nakanu. Danonoćno su nadzirali gradska vrata ne bi li ga ubili.

²⁵ Zato ga vjernici noću spuste preko gradskoga zida u košari.

²⁶ Kad je Savao stigao u Jeruzalem, pokušao se sastati s vjernicima, ali svi su ga se bojali. Nisu vjerovali da je zaista vjernik.

²⁷ Tada ga Barnaba povede k apostolima te im ispriča da je Savao na putu u Damask vidio Gospodina i što mu je Gospodin rekao te kako je u Damasku hrabro propovijedao u Isusovo ime.

²⁸ Od tada se s njima slobodno družio po Jeruzalemu i hrabro je propovijedao u Gospodnje ime.

²⁹ Raspravljao je s nekim Židovima koji su govorili grčki pa ga oni nakane ubiti.

³⁰ Kad su vjernici za to čuli, odvedu ga u Cezareju i pošalju doma u Tarz.

³¹ Crkva je u cijeloj Judeji, Galileji i Samariji živjela u miru. Izgrađivala se i napredovala. Vjernici su hodili u strahu Gospodnjemu i u utješeni Svetim Duhom.

Petar iscjeljuje Eneju i Tabitu

³² Obilazeći svete posvuda, Petar je došao i k Božjemu narodu u gradu Lidi.

³³ Ondje upozna nekog čovjeka imenom Eneja, koji je osam godina ležao uzet u postelji.

³⁴ Petar mu reče: "Eneja, ozdravlja te Isus Krist! Ustani i namjesti postelju!" Čovjek smjesta ustane.

³⁵ Kad su to vidjeli svi žitelji Lide i Šarona, obrate se Gospodinu.

³⁶ U Jopi je živjela i vjernica imenom Tabita (što znači: "Košuta"). Život joj se sastojao u tomu da čini dobra i milosrdna djela.

³⁷ Upravo se tada ona razboli i umre. Pripremili su ju za pokop i položili ju u sobi na katu.

³⁸ Ali kad su čuli da je Petar blizu, u Lidi, pošalju k njemu dvojicu i zamole ga: "Odmah dođi k nama!"

³⁹ Petar zato odmah pođe s njima. Čim je stigao povedu ga u sobu na katu. Ondje ga okruže udovice plačući i pokazujući mu ogrtače i drugu odjeću koju im je Košuta izradila dok je bila s njima.

⁴⁰ Ali Petar ih sve pošalje iz sobe. Klekne i pomoli se, a zatim se okrene prema tijelu i reče: "Tabita, ustani!" Ona otvori oči, pogleda Petra i sjedne.

⁴¹ On joj pruži ruku i pridigne ju. Zatim pozove udovice i svete pa im pokaže da je oživjela.

⁴² Vijest se pronese cijelim gradom te mnogi povjeruju u Gospodina.

⁴³ Petar je neko vrijeme ostao u Jopi, u kući nekoga kožara Šimuna.

10

Kornelije poziva Petra

¹ U Cezareji je živio čovjek imenom Kornelije, stotnik takozvane italske čete.

² I on i njegovi ukućani bili su pobožni i bojali su se Izraelova Boga. Velikodušno je dijelio narodu milodare i stalno se molio Bogu.

³ On oko tri ure popodne* u viđenju jasno ugleda kako mu prilazi Božji anđeo. "Kornelije!" pozove ga anđeo.

⁴ Kornelije se prestrašeno zagleda u njega. "Tko si ti, gospodine?" upita anđela.

Anđeo odgovori: "Tvoje su molitve i milodari siromašnima uzišli pred Boga kao podsjetnik.

⁵ Pošalji zato ljude u Jopu po Šimuna nazvanoga Petar.

⁶ On je gost u kući kožara Šimuna, koja se nalazi uz more."

⁷ Čim je anđeo otišao, Kornelije pošalje dvojicu slugu i pobožnoga, odanog vojnika

⁸ i sve im ispriča te ih pošalje u Jopu.

Petrovo viđenje

⁹ Sutradan oko podneva,† dok su se Kornelijeви ljudi približavali gradu, Petar se popne na krov da se moli.

* **10:3** U grčkome: *oko devete ure dana*. † **10:9** U grčkome: *oko šeste ure*.

¹⁰ Bio je gladan. Dok su mu pripremali jelo, on padne u zanos.

¹¹ Vidio je kako se nebo otvara i kako se na zemlju spušta nešto poput velikog platna zavezanoga na četiri kraja.

¹² U njemu je bilo svakakvih četveronožnih životinja, gmazova i ptica nebeskih.

¹³ Neki mu glas reče: "Ustani, Petre! Zakolji i jedi!"

¹⁴ "Nipošto, Gospodine", odgovori Petar. "Nikad još nisam okusio ništa zabranjeno židovskim zakonom."

¹⁵ "Ne nazivaj nečistim ono što Bog proglasi čistim!" opet se javi glas.

¹⁶ To se triput ponovilo, a platno se zatim uzdigne u nebo.

Kornelijeve ljudi kod Petra

¹⁷ Dok se Petar dvoumio što bi to viđenje moglo značiti, dođu Kornelijeve ljudi. Raspitali su se gdje je Šimunova kuća i pojavili se na vratima.

¹⁸ Upitaju je li ondje u gostima neki Šimun Petar.

¹⁹ Dok je Petar još razmišljao o viđenju, Sveti Duh mu reče: "Tražite te trojica ljudi.

²⁰ Ustani i pođi s njima ne dvoumeći se jer sam ih ja poslao."

²¹ Petar siđe k njima i reče: "Evo me. Ja sam taj kojega tražite. Zašto ste došli?"

²² "Poslao nas je rimski stotnik Kornelije, pravedan čovjek koji se boji Boga Izraelova", odgovore oni. "Svi ga Židovi cijene. Njemu je anđeo rekao da pošalje po tebe, da mu dođeš govoriti."

²³ Petar ih tada pozove da uđu i ugosti ih.

Petar posjećuje Kornelija

Sutradan ustane i pođe s njima. Pratila su ga još neka braća iz Jope.

²⁴ Drugoga dana stignu u Cezareju. Kornelije ih je čekao okupivši rodbinu i prisne prijatelje.

²⁵ Kad je Petar kročio u kuću, Kornelije mu pohrli u susret i padne mu pred noge klanjajući mu se.

²⁶ “Ustani! I ja sam samo čovjek!” reče mu Petar

²⁷ te razgovarajući s njim uđe u kuću gdje je bilo okupljeno mnogo ljudi.

²⁸ Petar im reče: “Znate da Zakon Židovima zabranjuje družiti se s poganima ili ulaziti k njima u kuću. Ali meni je Bog pokazao da nikoga ne smatram nečistim.

²⁹ Zato sam bez pogovora došao kad ste me pozvali. Sada mi dakle recite zašto ste me zvali.”

³⁰ Kornelije odgovori: “Prije četiri dana molio sam se u svojem domu baš u ovo doba, u tri ure poslije podne. Odjednom se preda mnom pojavi neki čovjek u sjajnoj odjeći

³¹ i reče mi: ‘Kornelije, molitve su ti uslišane i Bog je vidio tvoje milodare siromašnima.

³² Pošalji ljude u Jopu da dovedu Šimuna Petra. On je gost u kući kožara Šimuna, koja se nalazi uz more.’

³³ Zato sam smjesta poslao po tebe i dobro je da si došao. Evo nas dakle ovdje pred Bogom, da čujemo što ti je Gospodin zapovjedio da nam kažeš!”

Pogani slušaju Radosnu vijest

³⁴ Petar reče: "Sada uistinu shvaćam: Bog nije pristran.

³⁵ U svakomu narodu prihvaća one koji ga se boje i koji čine što je pravedno.

³⁶ Izraelskome je narodu poslao svoju Riječ, navijestio im evanđelje: mir s Bogom po Isusu Kristu koji je Gospodar svih.

³⁷ Znete što se događalo po svoj Judeji. Sve je to započelo u Galileji, otkad je Ivan propovijedao krštenje.

³⁸ Znete da je Bog pomazao Isusa iz Nazareta svojim Svetim Duhom i silom. Isus je, zato što je Bog bio s njim, hodio čineći dobro i iscjeljujući sve koje je davao držao u svojoj vlasti.

³⁹ Mi apostoli svjedoci smo svega što je činio u Izraelu i u Jeruzalemu. Smaknuli su ga i raspeli,

⁴⁰ ali ga je Bog treći dan podignuo od mrtvih i dopustio mu da se pokaže—

⁴¹ ne svemu narodu nego nama koje je još prije izabrao da budemo njegovim svjedocima. Jeli smo i pili s njim pošto je uskrsnuo od mrtvih.

⁴² Zapovjedio nam je da posvuda propovijedamo i svjedočimo da je Bog Isusa postavio sucem svima: i živima i mrtvima.

⁴³ On je taj o kojemu su svjedočili proroci kad su rekli da svatko tko u njega vjeruje u njegovu imenu prima oproštenje grijeha."

Pogani primaju Svetoga Duha

⁴⁴ Dok je Petar još govorio, Sveti Duh siđe na sve koji su slušali.

⁴⁵ Židovski vjernici koji su došli s Petrom čudili su se daru Svetoga Duha koji se izlio i na pogane

⁴⁶ jer su ih čuli kako govore u drugim jezicima i slave Boga.

Petar tada reče:

⁴⁷ “Može li tko uskratiti krštenje ovima koji su primili Svetoga Duha baš kao i mi?”

⁴⁸ Zapovjedi zato da se krste u ime Isusa Krista. Zamole ga zatim da pri Korneliju ostane još nekoliko dana.

11

Petar objašnjava svoj postupak

¹ Apostoli i braća u Judeji doznali su da su pogani prihvatili Božju riječ.

² Kad je Petar došao u Jeruzalem, neki su mu židovski vjernici počeli prigovarati:

³ “Ušao si u poganski dom! Čak si i jeo s njima!”

⁴ Petar im ispriča kako se to dogodilo:

⁵ “U Jopi sam se molio i u zanosu imao viđenje: nešto poput velikog platna zavezanoga na četiri kraja kako se s neba spušta do mene.

⁶ Pogledam unutra i vidim svakakve četveronošce, zvijeri i gmazove te ptice nebeske.

⁷ Začujem glas koji mi govori: ‘Ustani, Petre! Zakolji i jedi!’

⁸ ‘Nipošto, Gospodine’, odgovorim. ‘Nikad još nisam okusio ništa zabranjeno Zakonom.’*

⁹ ‘Ne nazivaj nečistim ono što Bog proglasi čistim!’ opet se javi glas s neba.

¹⁰ To se triput ponovilo, a onda se sve uzdignulo u nebo.

* **11:8** U grčkome: *ništa okaljano i nečisto.*

¹¹ Upravo tada pojave se pred kućom trojica ljudi iz Cezareje koji su došli po mene.

¹² Sveti Duh rekao mi je da idem s njima ne oklijevajući. Sa mnom su pošla i ova šestorica braće i ubrzo smo stigli u dom čovjeka koji je poslao po nas.

¹³ Ispriповјedio nam je kako mu se doma ukazao anđeo i rekao mu: 'Pošalji ljude u Jopu po Šimuna nazvanoga Petar.

¹⁴ On će ti reći kako da se spasiš i ti i svi tvoji ukućani.'

¹⁵ Počeo sam im propovijedati Radosnu vijest, ali tek što sam počeo siđe na njih Sveti Duh, baš kao što je u početku na nas sišao.

¹⁶ Tada sam se sjetio što nam je rekao Gospodin: 'Ivan je krstio vodom, ali vi ćete biti kršteni Svetim Duhom.'

¹⁷ Kad je već Bog dao tim poganima isti dar kao i nama koji smo povjerovali u Gospodina Isusa Krista, tko sam ja da mu se protivim?"

¹⁸ Kad su to čuli, umire se i počnu slaviti Boga. "Bog je i poganima dao da se obrate i da imaju vječni život!" govorili su.

Crkva u Antiohiji i Siriji

¹⁹ Vjernici, koji su se u međuvremenu razbježali zbog nevolje koja ih je snašla zbog Stjepana, došli su do Fenicije, Cipra i sirijske Antiohije. Radosnu vijest propovijedali su samo Židovima.

²⁰ Ali neki od vjernika koji su u Antiohiju došli s Cipra i Cirene počnu i poganima[†] propovijedati o Gospodinu Isusu.

[†] **11:20** U grčkome: *Grcima*.

²¹ Ruka Gospodnja bila je s njima te velik broj pogana povjeruje i obrati se Gospodinu.

²² Ta je vijest doprla do Crkve u Jeruzalemu pa oni pošalju Barnabu u Antiohiju.

²³ Kad je vidio kakvu im je milost Bog ukazao, razveseli se te je ohrabrivao vjernike da ostanu vjerni Gospodinu.

²⁴ Barnaba je bio čestit čovjek, pun Svetoga Duha i čvrste vjere. I veliko mnoštvo ljudi obrati se Gospodinu.

²⁵ Barnaba zatim ode u Tarz potražiti Savla.

²⁶ Pronađe ga i odvede u Antiohiju. Obojica su ondje ostali godinu dana i na crkvenim sastancima poučavali veliko mnoštvo ljudi. Ondje su se vjernici[‡] prvi put prozvali kršćanima.

²⁷ U to doba dođu u Antiohiju neki proroci iz Jeruzalema.

²⁸ Jedan od njih, imenom Agab, pretkaže po Duhu da će u cijelomu Rimskom Carstvu zavladati velika glad. To se i dogodi za Klaudijeve vladavine.

²⁹ Vjernici iz Antiohije zato odluče da svatko od njih pošalje pomoć koliko može braći u Judeji.

³⁰ Učine tako te pošalju pomoć starješinama po Barnabi i Savlu.

12

Jakovljevo smaknuće i Pavlovo utamničenje

¹ Tada kralj Herod Agripa* počne zlostavljati neke vjernike iz Crkve.

[‡] **11:26** U grčkome: *učenici*.

^{*} **12:1** U grčkome: *kralj Herod*. Nećak Heroda Antipe i unuk Heroda Velikoga.

² Ivanova brata Jakova pogubi mačem.

³ Kad je vidio da je to drago židovskim vođama, uhiti i Petra za Blagdana beskvasnih kruhova.[†]

⁴ Uhiti ga i baci u tamnicu te zapovjedi da ga čuvaju četiri vojničke straže. Kanio ga je poslije Pashe izvesti pred narod da mu sude.

⁵ Dok je Petar bio u tamnici, Crkva se žarko molila Bogu za njega.

⁶ Noć prije nego što ga je Herod kanio izvesti pred sud Petar je spavao okovan između dvojice vojnika, a pred vratima su stražarili vojnici.

Petrovo čudesno izbavljenje iz tamnice

⁷ Ali odjednom ćeliju obasja svjetlost: pojavi se anđeo Gospodnji. Udari Petra po rebrima i reče "Brzo ustani!" I lanci mu spadnu s ruku.

⁸ Zatim mu anđeo reče: "Opaši se i obuj sandale." Petar posluša. "Obuci sada ogrtač i pođi za mnom!" zapovjedi anđeo.

⁹ Petar iziđe i pođe za njim, ali nije znao da se to zaista događa. Mislio je da ima viđenje.

¹⁰ Prošli su pokraj prve i druge straže te došli do željeznih vrata na izlazu iz zatvora. Ona se sama otvore te iziđu na ulicu. Kad su prošli jednu ulicu, anđeo odjednom ode od njega.

¹¹ Petar napokon shvati što se dogodilo: "Gospodin je zaista poslao anđela da me izbavi od Heroda i od onoga što su mi Židovi htjeli učiniti!" reče on.

¹² Kad je to shvatio, uputi se domu Marije, majke Ivana zvanoga Marko. Ondje su mnogi bili okupljeni na molitvi.

[†] **12:3** Za vrijeme Pashe.

¹³ Zakuca na dvorišna vrata. Sluškinja imenom Ruža dođe poslušati tko kuca.

¹⁴ Kad je prepoznala Petrov glas, od veselja zaboravi otvoriti vrata. Utrči u kuću i javi im da je pred vratima Petar.

¹⁵ “Poludjela si”, odgovore joj, ali ona je to i dalje uporno tvrdila. “Vjerojatno je to njegov anđeo”, zaključuje zatim.

¹⁶ Petar je i dalje kucao. Kad su na koncu otvorili i ugledali ga, zaprepaste se.

¹⁷ On im rukom pokaže da šute te ispriča kako ga je sam Gospodin izveo iz tamnice. “Javite Jakovu i drugoj braći što se dogodilo!” reče. Zatim ode na drugo mjesto.

¹⁸ Kad se razdanilo, među vojnicima nastane uzbuna zbog Petrova nestanka.

¹⁹ Herod Agripa pošalje potragu za njim, a kad ga ne nađu, sasluša stražare i zapovjedi da se smaknu. Ode zatim iz Judeje u Cezareju te ondje ostane neko vrijeme.

Herodova smrt

²⁰ Herod je bio u žestoku sukobu sa žiteljima Tira i Sidona. Pošalju mu stoga izaslanike da s pomoću kraljevskoga komornika Blasta, kojega su pridobili, zaiskaju mir jer su hranu nabavljali iz Herodove zemlje.

²¹ Na dan sastanka Herod obuče kraljevsko ruho te sjedne na prijestolje i počne im govoriti.

²² Narod je vikao: “Božji je to glas, a ne ljudski!”

²³ Ali zato što je prihvatio da mu se ljudi klanjaju i što nije dao slavu Bogu, udari ga anđeo Gospodnji te ga izjedu crvi i umre.

²⁴ Ali Božja riječ brzo se širila i stjecala nove vjernike.

²⁵ Kad su Barnaba i Savao završili sa služenjem u Jeruzalemu, vrate se u Antiohiju i povedu sa sobom Ivana zvanog Marko.

13

Poslanje Barnabe i Savla

¹ Među prorocima i učiteljima u sirijskoj Antiohiji bili su Barnaba, Šimun zvani Niger, Lucije Cirenac, Manahen, koji je kao dijete othranjen s Herodom Antipom, i Savao.

² Dok su jednom obavljali Božju službu i postili, Sveti Duh im reče: "Pošaljite Barnabu i Savla na djelo na koje sam ih pozvao."

³ Postili su i dalje i molili. Zatim na njih polože ruke i pošalju ih na put.

Prvo Pavlovo misijsko putovanje

⁴ Savla i Barnabu Sveti je Duh poslao u Seleuciju, a odande jedrenjakom na Cipar.

⁵ Kad su došli u grad Salaminu, navješćivali su Božju riječ po židovskim sinagogama. Ivan Marko pratio ih je i pomagao im.

⁶ Kad su tako prešli sav otok i stigli do grada Pafa, naiđu na nekog vračara, samozvanog proroka, Židova, imenom Barjesus.

⁷ Bio je iz kruga namjesnika Sergija Pavla, razborita čovjeka. Sergije pozove Barnabu i Savla pa ih zamoli da mu kazuju Božju riječ,

⁸ ali usprotivi im se vračar Elim (tako mu ime glasi na grčkome) i namjesnika počne odvrćati od vjere.

⁹ Tada ga Savao, kojega su zvali i Pavao, pun Svetoga Duha, ošine pogledom

¹⁰ i reče: “Sine đavolski pun lukavštine i pakosti, neprijatelju svake pravednosti, dokle ćeš iskrivljavati ispravne putove Gospodnje?”

¹¹ Udarit će te sada ruka Gospodnja! Oslijepit ćeš na neko vrijeme i nećeš gledati sunca!” Na vračara smjesta padne tama te on počne glavinjati uokolo tražeći tko će ga voditi.

¹² Kad je namjesnik vidio što se dogodilo, povjeruje i zadivi se učenju Gospodnjem.

Pavao propovijeda u pizidijskoj Antiohiji

¹³ Pavao i njegovi pratitelji otisnu se lađom iz Pafa te stignu u luku Pergu u Pamfiliji.* Ondje ih napusti Ivan Marko i vrati se u Jeruzalem.

¹⁴ Barnaba i Pavao iz Perge odu u pizidijsku Antiohiju.

U subotu odu u sinagogu i sjednu.

¹⁵ Nakon uobičajenog čitanja Mojsijeva zakona i Proroka nadstojnici sinagoge im poruče: “Braćo, imate li koju riječ utjehe za narod, govorite!”

¹⁶ Nato Pavao ustane, podigne ruku i reče: “Izraelci i svi koji se bojite izraelskoga Boga, čujte:

¹⁷ Bog ovoga, izraelskog naroda izabrao je naše pretke i učinio da napreduju u Egiptu. Zatim ih je svojom silnom rukom izveo iz te zemlje u kojoj su robovali.

* **13:13** Pamfilija i Pizidija bile su pokrajine u današnjoj Turskoj.

18 Četrdesetak godina ih je u pustinji strpljivo podnosio.

19 Zatro je sedam naroda u kanaanskoj zemlji da bi im njihovu zemlju dao u naslijeđe.

20 Sve je to trajalo kojih četiristo pedeset godina. Potom im je dao suce da vladaju njima—sve do proroka Samuela.

21 Tada su ljudi zaiskali kralja pa im je Bog dao Šaula, Kišova sina iz Benjaminova plemena, da vlada četrdeset godina.

22 Ali njega je svrgnuo i postavio im za kralja Davida, za kojega je sam rekao: 'Jišajev sin David čovjek je po momu srcu jer će učiniti sve što želim.'[†]

23 Iz Davidova je potomstva Bog po svojem obećanju Izraelu izveo Spasitelja Isusa.

24 Prije Isusova dolaska Ivan Krstitelj propovijedao je svem izraelskom narodu da se mora obratiti Bogu i krstiti.

25 Kad je Ivan završavao sa svojom službom, govorio je: 'Nisam onaj za kojega me smatrate. Nisam Mesija. Ali on dolazi za mnom. Ja mu nisam dostojan ni biti robom.'[‡]

26 Braćo moja, sinovi Abrahamovi i svi koji se bojite Izraelova Boga, ta je riječ spasenja nama namijenjena!

27 Žitelji Jeruzalema i njihovi vođe ispunili su proročanstvo osudivši Isusa na smrt. Nisu ga prepoznali ni shvatili da je on taj o kojemu su pisali proroci iako svake subote čitaju iz proročkih knjiga.

[†] 13:22 1 Samuelova 13:14.

[‡] 13:25 U grčkome: *ni odvezati sandale*.

²⁸ Tražili su od Pilata da ga smakne iako za to nisu imali nikakav razlog.

²⁹ Kad su tako ispunili proročanstva o njegovoj smrti, skinuli su ga s križa i položili u grob.

³⁰ Ali Bog ga je uskrisio od mrtvih.

³¹ Mnogo dana ukazivao se onima koji su s njim išli iz Galileje u Jeruzalem. Oni sad o njemu svjedoče narodu.

³² A mi vam navješćujemo Radosnu vijest. Bog je ispunio obećanje koje je dao našim precima

³³ za života nas, njihove djece, uskrisivši Isusa od mrtvih. O tomu govori Drugi psalam:

‘Ti si moj Sin,

danas sam ti postao Ocem.’[§]

³⁴ Jer Bog je obećao da će ga podignuti od mrtvih i da nikada više neće umrijeti. Rekao je:

‘Vama ću dati svete blagoslove

koje sam pouzdano obećao Davidu.’^{*}

³⁵ Na drugome mjestu kaže:

‘Nećeš dopustiti da tvoj svetac istrune.’[†]

³⁶ To se ne odnosi na Davida jer je on služio svojemu naraštaju po Božjoj volji i zatim preminuo i bio pokopan, a tijelo mu je istrunulo.

³⁷ Riječ je o nekome drugome—kojega je Bog podignuo od mrtvih i čije tijelo nije istrunulo.

³⁸ Čujte me, braćo! U tome čovjeku, Isusu, imate oproštenje svojih grijeha.

³⁹ Tko god povjeruje u njega, oslobađa se krivnje i opravdan je pred Bogom za sve za što vas Mojsijev zakon nije mogao opravdati.

[§] 13:33 Psalam 2:7. ^{*} 13:34 Izaija 55:3. [†] 13:35 Psalam 16:10.

⁴⁰ Pazite! Nemojte da vas snađe ono što piše u Prorocima:

⁴¹ 'Gledajte, vi preziratelji,
sneбивajte se i umrite!

Jer u vaše dane činim djelo
u koje ne biste vjerovali
da vam tko o njemu ispriča.' "‡

⁴² Kad su Pavao i Barnaba izlazili iz sinagoge, ljudi ih zamole da im iduće subote dođu govoriti o tomu.

⁴³ Mnogi Židovi i pobožni obraćenici na judaizam su nakon sastanka u sinagogi išli za Pavlom i Barnabom. Poticali su ih: "Božjom milošću, ostanite vjerni!".

Pavao se vraća poganima

⁴⁴ Sljedeće subote gotovo je sav grad nagrnulo da čuje riječ Gospodnju.

⁴⁵ Kad su židovski vođe ugledali mnoštvo, spopadne ih zavist. Vrijeđali su Pavla i suprotstavljali se onomu što je govorio.

⁴⁶ Na to su im Pavao i Barnaba hrabro rekli: "Božju riječ najprije je trebalo navijestiti vama Židovima. Ali kako je vi odbacujete i sami sebe smatrate nedostojnima vječnoga života, navijestit ćemo ju poganima.

⁴⁷ Jer to nam je zapovjedio Gospodin rekavši:
'Postavio sam te za svjetlost poganima,
da doneseš spasenje u sve krajeve zemlje.' "§

‡ 13:41 Habakuk 1:5. § 13:47 Izaija 49:6.

⁴⁸ Kad su pogani to čuli, počnu se radovati i zahvaljivati Gospodinu na njegovoj Riječi. I svi koji su bili određeni za vječni život, povjeruju.

⁴⁹ A Riječ Gospodnja pronijela se cijelim tim krajem.

⁵⁰ Ali židovski vođe nagovore neke utjecajne bogobožne žene i gradske dužnosnike te oni pokrenu progon protiv Pavla i Barnabe i istjeraju ih iz grada.

⁵¹ Njih dvojica stresu prašinu s nogu protiv njih i odu u grad Ikonij.

⁵² A vjernici* su bili puni radosti i Svetoga Duha.

14

Pavao i Barnaba u Ikoniju

¹ U Ikoniju* Pavao i Barnaba također uđu u židovsku sinagogu te su propovijedali s takvom silom da je povjerovalo veliko mnoštvo Židova i pogana.†

² Ali Židovi koji nisu htjeli poslušati podjare pogane protiv Pavla i Barnabe klevećući ih.

³ Apostoli su ipak ondje dugo ostali i hrabro propovijedali o Božjoj milosti. A Bog je potvrđivao njihove riječi dajući da im da čine čudesna i znamenja.

⁴ Žitelji grada podijelili su se. Neki su bili za Židove, drugi za apostole.

⁵ Na koncu pogani i Židovi sa svojim poglavarima navale na njih da ih kamenuju.

* **13:52** U grčkome: *učenici*. * **14:1** Ikonij, Listra i Derba (14:6) bili su gradovi na području današnje Turske. † **14:1** U grčkome: *Židova i Grka*.

⁶ Kad su to doznali, pobjegnu u likaonske gradove Listru i Derbu

⁷ te su ondje navješćivali Radosnu vijest.

Pavao i Barnaba u Listri i Derbi

⁸ U Listri Pavao i Barnaba naiđu na čovjeka hroma od rođenja. Nikada nije hodao.

⁹ Slušao je Pavlovo propovijedanje i Pavao je vidio da vjeruje u iscjeljenje

¹⁰ pa mu glasno reče: "Ustani!" Čovjek skoči i prohoda.

¹¹ Kad je mnoštvo vidjelo što je Pavao učinio, poviče na svojemu likaonskom narječju: "Bogovi u ljudskom obličju sišli su k nama!"

¹² Zaključili su da je Barnaba grčki bog Zeus, a Pavao Hermes jer je vodio glavnu riječ.

¹³ Iz Zeusova hrama u predgrađu dođe svećenik s bikovima i cvjetnim vijencima te su ih on inarod htjeli žrtvovati apostolima pred gradskim vratima.

¹⁴ Kad su za to čuli Barnaba i Pavao, razderu svoju odjeću i potrče među narod vičući:

¹⁵ "Ljudi, što to radite? Mi smo samo smrtnici, jednako kao i vi! Došli smo vam navijestiti Radosnu vijest, da se od tih ispraznosti obratite živomu Bogu koji je stvorio nebo, zemlju, more i sve što je u njima!

¹⁶ Prije je puštao da svaki narod ide svojim putem,

¹⁷ ali nikada vas nije ostavljao bez svjedočanstva o sebi. Uvijek je slao dobročinstva s neba: kišu, dobru žetvu, hranu i radost u srca."

¹⁸ Ali svejedno su jedva spriječili mnoštvo da im prinese žrtvu.

¹⁹ Neki Židovi iz Antiohije i Ikonija dođu i podjare svjetinu da kamenuje Pavla. Zatim ga odvuku izvan grada misleći da je mrtav.

²⁰ Ali kad su ga okružili vjernici,[‡] Pavao ustane i vrati se u grad. Sutradan ode s Barnabom u Derbu.

Pavao i Barnaba vraćaju se u sirijsku Antiohiju

²¹ Kad su u Derbi navijestili Radosnu vijest i stekli brojne učenike, vrate se u Listru, Ikonij i Antiohiju.

²² Ondje su snažili vjernike i ohrabrivali ih da ustraju u vjeri podsjećajući ih da u Božje kraljevstvo treba ući kroz mnoge nevolje.

²³ Po crkvama su postavljali starješine te su ih, pošto su za njih postili i molili, predavali na brigu Gospodinu u kojega su povjerovali.

²⁴ Zatim kroz Pizidiju opet dođu u Pamfiliju.

²⁵ U Pergu su opet propovijedali Riječ, a zatim odu u Ataliju.

²⁶ Odande na koncu odjedre u sirijsku Antiohiju odakle su i započeli putovanje, povjereni Božjoj milosti za djelo koje su dovršili.

²⁷ Kad stignu u Antiohiju, sazovu Crkvu i ispriopovijedaju što je Bog sve kroz njih učinio na putu: kako je i poganima otvorio vrata vjere.

²⁸ I dugo su ondje ostali s vjernicima.

15

Sabor u Jeruzalemu

¹ Dok su Pavao i Barnaba bili u sirijskoj Antiohiji, dođu neki ljudi iz Judeje te počnu poučavati

[‡] **14:20** U grčkome: *učenici*. Isto i u 15:23, 36i 40.

kršćane: “Ako se ne obrežete prema starome židovskom običaju kojemu vas je poučio Mojsije, ne možete se spasiti.”

² Pavao i Barnaba suprotstave se te nastane velika prepirka i uvelike se raspravljalo. Na koncu Pavao i Barnaba s nekolicinom tamošnjih vjernika odu u Jeruzalem da o tomu razgovaraju s apostolima i starješinama.

³ Crkva ih dakle pošalje na put. Prolazeći kroz Feniciju i Samariju, braći su, na njihovu veliku radost, pripovijedali o obraćenju pogana.

⁴ Kad su stigli u Jeruzalem, Crkva, apostoli i starješine lijepo ih dočekaju. Oni im ispriповijedaju što je sve Bog kroz njih učinio.

⁵ Ali ustanu neki koji su prije obraćenja bili u farizejskoj sljedbi i kažu: “Treba ih obrezati i zapovjediti im da se drže Mojsijeva zakona!”

⁶ Sastanu se dakle apostoli i starješine da to razmotre.

⁷ Nakon dugačke rasprave Petar ustane i reče im: “Braćo, vi znate da me je Bog prije mnogo vremena izabrao između vas da propovijedam poganima Radosnu vijest i da oni uzvjeruju.

⁸ Bog koji zna ljudska srca potvrdio je da prihvaća pogane darujući im Svetoga Duha, baš kao što ga je i nama dao.

⁹ Nikakve razlike nije pravio između nas i njih—i njihova je srca očistio vjerom.

¹⁰ Zašto onda sad iskušavate Boga tovarеći na vjernike poganskoga podrijetla jaram koji ni mi ni naši preci nismo mogli nositi?

¹¹ Vjerujemo, naprotiv, da se svi spašavamo milošću našega Gospodina Isusa Krista.”

¹² Nato svi ušute. Slušali su Barnabu i Pavla koji su pripovijedali o čudesima i znacima koje je Bog kroz njih učinio među poganima.

¹³ Kad su sve ispričali, Jakov reče: “Braćo, poslušajte me!

¹⁴ Petar* vam je ispričao kako je Bog prvi put pohodio pogane da neke od njih pripoji svojem narodu.

¹⁵ A obraćenje pogana u skladu je s proroštvima. U Svetome pismu piše:

¹⁶ ‘Poslije ću se vratiti
i obnoviti Davidov srušeni šator.
Podignut ću ga iz ruševina
i obnoviti

¹⁷ da i ostali ljudi potraže Gospodina—
i pogani koje sam pozvao da budu moji.

Tako govori Gospodin,

¹⁸ koji je to odavna obznanio.’†

¹⁹ Zato smatram da ne treba dodijavati poganima koji se obrate Bogu,

²⁰ nego im reći da ne jedu meso žrtvovano idolima, meso udavljenih životinja i krv te da se suzdržavaju od bluda.

²¹ Jer ti se Mojsijevi zakoni odavna propovijedaju u židovskim sinagogama po svim gradovima svake subote.”

Pismo vjernika poganskog podrijetla

²² Zatim apostoli i starješine skupa s cijelom Crkvom odluče između sebe izabrati nekolicinu i

* **15:14** U grčkome: *Šimun*. † **15:18** Amos 9:11-12; Izaija 45:21.

poslati ih s Pavlom i Barnabom u sirijsku Antiohiju da izvijeste o toj odluci. Izaberu za to crkvene starješine: Judu zvanog Barsaba i Silu.

²³ Po njima pošalju ovo pismo:

Ovo je pismo od apostola i starješina, vaše braće iz Jeruzalema. Upućeno je vjernicima poganskoga podrijetla u Antiohiji, Siriji i Ciliciji. Pozdravljamo vas!

²⁴ Čujemo da su vas neki ljudi zbunili i uznemirili svojim učenjem. Ali to su učinili bez našega naloga.

²⁵ Odlučili smo zato jednostušno izabrati nekolicinu ljudi i poslati ih k vama skupa s ljubljenom braćom Barnabom i Pavlom,

²⁶ koji su svoje živote izložili pogibli zbog imena našega Gospodina Isusa Krista.

²⁷ Šaljemo vam zato Judu i Silu da vam kažu što smo odlučili.

²⁸ Sveti Duh i mi odlučili smo ne nametati vam nikakav nepotreban teret. Trebate se samo

²⁹ uzdržavati od mesa žrtvovanoga idolima, mesa udavljenih životinja i krvi te od bluda. Budete li tako činili, bit će dobro.

Pozdravljamo vas.

³⁰ Četvorica glasnika pozdrave se dakle s njima i odu u Antiohiju. Ondje sazovu svu Crkvu i predaju im pismo.

³¹ Kad su ga pročitali, svi se ohrabre i razvesele.

³² Juda i Sila, i sami proroci, mnogo su govorili braći ohrabrujući ih i utvrđujući njihovu vjeru.

³³ Ostali su ondje neko vrijeme, a onda se s mirom vratili onima koji su ih poslali.

³⁵ A Pavao i Barnaba ostanu u Antiohiji te su s mnogim drugima navješćivali i poučavali riječ Gospodnju.

Pavao i Barnaba kreću svaki svojim putem

³⁶ Nakon nekog vremena Pavao predloži Barnabi: "Vratimo se posjetiti braću u svim gradovima u kojima smo navješćivali Riječ Gospodnju da vidimo kako su novi obraćenici."

³⁷ Barnaba pristane. Htio je povesti i Ivana Marka.

³⁸ Ali Pavao nije smatrao da bi bilo dobro povesti sa sobom Ivana Marka, koji ih je u Pamfiliji napustio i nije dovršio započeto djelo.

³⁹ Njihovo je neslaganje bilo tako žestoko da su se razdvojili. Barnaba je s Ivanom Markom otplovio na Cipar,

⁴⁰ a Pavao sebi za suputnika izabrao Silu te su ih braća ispratila povjerivši ih milosti Gospodnjoj.

⁴¹ Proputovali su Siriju i Ciliciju utvrđujući crkve.

16

Pavlovo drugo misijsko putovanje

¹ Pavao i Sila odu najprije u Derbu, a zatim u Listru. Ondje upoznaju Timoteja, učenika kojemu je majka bila kršćanka židovskog podrijetla, a otac Grk.

² Timotej je bio na dobrome glasu među braćom u Listri i Ikoniji.

³ Pavao je htio da im se on pridruži na putovanju. Zato ga obreže radi tamošnjih Židova jer su svi znali da mu je otac Grk.

⁴ Išli su od grada do grada i poučavali ljude o odredbama koje su utvrdili apostoli i starješine u Jeruzalemu.

⁵ Tako su se crkve učvršćivale u vjeri i danomice stjecale sve više članova.

Poziv iz Makedonije

⁶ Putovali su Frigijom i Galacijom jer im Sveti Duh nije dopustio da odu propovijedati Riječ u Maloj Aziji.

⁷ Kad su stigli do Mizije, htjeli su u Bitiniju, ali im ni to ne dopusti Isusov Duh.

⁸ Odu umjesto toga preko Mizije u Troadu.

Poziv za Makedoniju

⁹ Noću je Pavao imao viđenje. Vidio je nekoga Makedonca kako stoji i preklinje ga: "Dođi ovamo i pomози nam!"

¹⁰ Zato smo* odlučili smjesta otići u Makedoniju, uvjereni da nas Bog zove onamo navješćivati Radosnu vijest.

Lidija iz Filipa prihvaća Isusa

¹¹ Otplovili smo iz Troade ravno na otok Samotragu. Sutradan smo pristali u Neapolu,

¹² a odande otišli u Filipe, velik grad u Makedoniji. Ondje smo ostali nekoliko dana.

Lidijino obraćenje

¹³ U subotu smo izašli iz grada i otišli do rijeke misleći da se ondje ljudi okupljaju na molitvu. Sjeli smo i počeli razgovarati s okupljenim ženama.

* **16:10** Pisac *Djela Apostolskih*, Luka, tu se pridružio Pavlu i pratio ga na tom putovanju.

¹⁴ Jedna od njih bila je pobožna žena imenom Lidija, prodavačica grimizna platna iz grada Tijatire. Dok je slušala Pavla, Gospodin joj otvori srce te ona prihvati njegove riječi.

¹⁵ Krstila se i ona i svi njezini ukućani. Zatim nas zamoli: “Ako smatrate da sam vjerna Gospodinu, dođite boraviti u mojem domu.” I primora nas na to.

Pavao i Sila u tamnici

¹⁶ Jednog dana dok smo išli na molitvu, susretne nas neka ropkinja opsjednuta vračarskim duhom. Gatala je i tako zarađivala mnogo novca svojim gospodarima.

¹⁷ Ona pođe za Pavlom i za nama vičući: “Ovi su ljudi sluge Svevišnjega Boga! Došli su vam navijestiti put spasenja!”

¹⁸ Činila je tako dan za danom. Pavlu to na koncu tako dodija da se okrene i reče duhu u njoj: “Zapovijedam ti u ime Isusa Krista: iziđi iz nje!” I duh smjesta iziđe.

¹⁹ Kad su njezini gospodari vidjeli da se više ne mogu nadati zaradi, pograbe Pavla i Silu te ih odvuku na trg, pred poglavare.

²⁰ “Ovi su ljudi uznemirili sav grad!” rekli su kad su ih priveli pred pretore.

²¹ “Šire običaje koje mi Rimljani ne smijemo prihvatiti ni držati ih se.”

²² Na njih odmah navali svjetina, a pretori im strgnu odjeću i zapovjede da se izbatinaju.

²³ Izudaraju ih i bace u tamnicu, a tamničaru zapovjede da ih dobro čuva.

²⁴ Zato ih on baci u nutarnju tamnicu, a noge im stavi u klade.

²⁵ Oko ponoći Pavao i Sila molili su se i pjevajući slavili Boga, a drugi su ih zatvorenici slušali.

²⁶ Odjednom nastane snažan potres i uzdrmaju se zatvorski temelji. Vrata se pootvaraju, a okovi spadnu svim zatvorenicima!

²⁷ Tamničar se prene iz sna. Kad je vidio da su tamnička vrata otvorena, trgne mač da se ubije misleći da su zatvorenici pobjegli.

²⁸ Ali Pavao mu poviče: "Ne čini to! Svi smo ovdje!"

²⁹ Dršćući od straha, tamničar zatraži da mu donesu svjetiljku te dotrči i baci se pred noge Pavlu i Sili.

³⁰ Izvede ih van i upita: "Gospodo, što mi je činiti da se spasim?"

³¹ "Vjeruj u Gospodina Isusa", odgovore mu, "pa ćeš se spasiti i ti i svi tvoji ukućani."

³² Navijeste zatim Riječ Gospodnju njemu i svima u njegovu domu.

³³ Te iste ure on im opere rane te se odmah krsti, skupa sa svima svojim.

³⁴ Uvede ih zatim u svoj dom i prostre im da jedu. Radovao se sa svim svojim ukućanima što je povjerovao Bogu.

³⁵ Sljedećeg jutra gradski poglavari pošalju policajce da poruče tamničaru: "Pusti te ljude!"

³⁶ Tamničar o tomu obavijesti Pavla: "Pretori su mi poručili da vas pustim. Idite dakle u miru!"

³⁷ Ali Pavao odgovori: "Javno su nas izbatinali a da nam nisu ni sudili i bacili su u tamnicu nas,

rimске грађане, а сад би нас htjeli potajno izbaciti? Nipošto! Neka sami dođu i izvedu nas!”

³⁸ Kad su policajci to javili gradskim poglavarima i kad su ovi doznali da su Pavao i Sila rimski građani, preplaše se.

³⁹ Zato im se dođu ispričati te ih zamole da odu iz grada.

⁴⁰ Pavao i Sila vrata se u Lidijin dom da obiđu i ohrabre braću, pa odu iz grada.

17

Pavao propovijeda u Solunu

¹ Pavao i Sila proputovali su kroz gradove Amfipol i Apoloniju te stigli u Solun, gdje je bila židovska sinagoga.

² Pavao po običaju uđe onamo. Tri je subote zaredom tumačio narodu Pisma.

³ Objašnjavao je i dokazivao navodeći proročanstva da je Mesija trebao trpjeti i uskrsnuti od mrtvih. “Taj je Mesija Isus kojega vam navješćujem”, govorio je.

⁴ Neki su povjerovali pa su se pridružili Pavlu i Sili. Obratilo se i mnogo pobožnih Grka te uglednih žena.

⁵ Židove zbog toga spopadne zavist pa nagovore neke opake uličare da pobune građane. Oni upadnu u Jasonov dom zahtijevajući da se Pavao i Sila izvedu pred narod.

⁶ Kako ih ondje nisu našli, odvuku Jasona i još neku braću pred gradske poglavare vičući: “Pavao i Sila uzbunili su sav svijet, a sada i naš grad uznemiruju!

⁷ A Jason ih je primio u svoj dom. Krivi su za izdaju Cezara jer su odani drugome kralju: Isusu.”

⁸ Uzbune tako svjetinu i poglavare,

⁹ koji od Jasona i ostale braće uzmu jamčevinu pa ih puste.

Pavao i Sila u Bereji

¹⁰ Te noći braća pošalju Pavla i Silu u Bereju. Kad stignu onamo, odu u židovsku sinagogu.

¹¹ Ti su Židovi bili plemenitiji od solunskih. Spremno su primili Riječ i dan za danom revno proučavali Sveto pismo da provjere ima li Pavao pravo.

¹² Zato su mnogi od njih povjerovali, kao i mnogi ugledni Grci i Grkinje.

¹³ Ali neki Židovi u Solunu doznali su da Pavao propovijeda Božju riječ u Bereji. Odu onamo i podjare svjetinu.

¹⁴ Braća smjesta pošalju Pavla na obalu, a Sila i Timotej ostanu ondje.

¹⁵ Pratitelji odvedu Pavla do Atene te se vrate u Bereju noseći Sili i Timoteju zapovijed da se požure k njemu.

Pavao propovijeda u Ateni

¹⁶ Dok ih je Pavao čekao u Ateni, silno se uznemiri videći kako je grad prepun idola.

¹⁷ Raspravljao je u sinagogi sa Židovima i s pobožnim ljudima, a i na trgu s ljudima koji bi se svaki dan ondje zatekli.

¹⁸ Raspravljao je i s nekim epikurejskim i stoičkim filozofima. Kad im je kazao za Isusa i za njegovo uskrsnuće, oni rekoše: “Što ovaj brblja?”

“Čini se da navješćuje neke tuđe bogove”, odgovore drugi.

¹⁹ Odvedu ga zatim na Areopag i upitaju: “Kakvo to novo učenje poučavaš?”

²⁰ Govoriš čudne stvari. Željeli bismo čuti više o tomu.”

²¹ Jer ondje ni Atenjani ni tuđinci po cijele dane kao da nisu radili ništa drugo do raspravljali o novostima.

²² Pavao zato stane posred Areopaga i reče: “Atenjani! Vidim da ste vrlo pobožni.

²³ Prolazeći gradom, promatrao sam vaše brojne žrtvenike. Na jednome od njih pisalo je: Nepoznatome Bogu. Želim vam dakle navijestiti tog Boga kojega štujete, ali ga ne poznajete.

²⁴ On je stvorio svijet i sve što je na njemu. Gospodar je neba i zemlje i ne prebiva u hramovima koje je načinila ljudska ruka.

²⁵ Ne poslužuju ga ljudske ruke. On je taj koji svima daje život, dah i sve što je potrebno.

²⁶ Od jednoga je čovjeka stvorio cijeli ljudski rod da živi na cijeloj zemlji. Odredio je vrijeme i granice njihova prebivanja.

²⁷ On želi da svi traže Boga ne bi li ga nekako napipali i našli. Nije daleko ni od koga od nas.

²⁸ Jer u njemu živimo, krećemo se i jesmo. Kao što je rekao i jedan od vaših pjesnika: ‘Njegova smo djeca.’

²⁹ Ako je dakle tako, Boga ne smijemo smatrati idolom, likom od zlata, srebra ili kamena, isklesanim ljudskom vještinom i maštom.

³⁰ Bog se ne obazire na neznanje u kojemu su ljudi živjeli, nego sada svakomu nudi da se obrati od idola k njemu.

³¹ Jer odredio je dan kad će pravedno suditi svijetu po Čovjeku kojega je za to odredio i pred svima ga potvrdio uskrisivši ga od mrtvih.”

³² Kad su čuli kako spominje uskrsnuće od mrtvih, neki se počnu smijati, a drugi rekoše: “Još ćemo te o tome slušati!”

³³ Tako Pavao prestane s njima raspravljati.

³⁴ Neki su mu se ipak pridružili i povjerovali. Među njima su bili Dionizije Areopagit te neka žena Damara, i drugi.

18

Pavao susreće Priscilu i Akvilu u Korintu

¹ Pavao zatim iz Atene ode u Korint.

² Ondje upozna nekoga Židova Akvilu, rodом iz Ponta, koji je sa svojom ženom Priscilom tek došao iz Italije jer je Klaudije zapovjedio da svi Židovi napuste Rim.

³ Kako su izrađivali šatore kao i on, Pavao je s njima stanovao i radio.

⁴ Svake je subote u sinagogi raspravljao uvjeravajući Židove i Grke.

⁵ Kad su se iz Makedonije vratili Sila i Timotej, Pavao se potpuno posveti propovijedanju i svjedočenju Židovima da je Isus Mesija.

⁶ Ali kad su mu se oni počeli suprotstavljati i vrijeđati ga, Pavao otrese prašinu sa svoje odjeće te im reče: “Vaša će krv pasti na vaše glave. Ja sam nedužan. Od sada idem poganima.”

⁷ Ode odande u kuću pobožnog čovjeka Ticija Justa, čija je kuća bila odmah do sinagoge.

⁸ Nadstojnik sinagoge Krisp i svi njegovi ukućani povjeruju u Gospodina. I još mnogi Korinćani koji su to čuli povjeruju i krste se.

⁹ Jedne noći Gospodin progovori Pavlu i viđenju: “Ne boj se! Govori i ne daj se ušutkati!

¹⁰ Ja sam s tobom i nitko se neće usuditi da ti učini što nažao. Jer u ovomu je gradu mnogo mogega naroda.”

¹¹ Tako je ondje ostao godinu i šest mjeseci poučavajući Božju riječ.

¹² Dok je Galion bio prokonzul Ahaje, Židovi složno navale na Pavla te ga dovuku u sudnicu.

¹³ Optuže ga: “Potiče ljude da štiju Boga protuzakonito.”

¹⁴ Pavao zausti da nešto kaže, ali Galion uto reče: “Židovi, da je riječ o kakvu zločinu ili nedjelu, saslušao bih vas.

¹⁵ Ali kako je nesporazum o nekim vašim riječima, imenima i židovskome Zakonu, uredite to sami. Ja u tomu ne želim biti sucem.”

¹⁶ I otpremi ih iz sudnice.

¹⁷ Svjetina pograbi nadstojnika sinagoge Sostena te ga izbatinaju ondje, u sudnici. Ali Galion nije mario.

Pavao se vraća u sirijsku Antiohiju

¹⁸ Pavao ostane u Korintu još neko vrijeme, a onda se oprosti s braćom. U Kenhreji se prema židovskom običaju ošiša jer je imao zavjet. Zatim s Priscilom i Akvilom isplovi prema Siriji.

¹⁹ Stignu u Efez. Ondje ih ostavi, a on uđe u sinagogu raspravljati sa Židovima.

²⁰ Oni ga zamole da dulje ostane, ali on to odbije.

²¹ Pozdravi se s njima i obeća: “Vratit ću se k vama, bude li Božja volja.” I otplovi iz Efeza.

²² Ode zatim pozdraviti crkvu u Cezareji, a zatim u Antiohiju.

²³ Pošto je proveo nešto vremena u Antiohiji ode na put po Galaciji i Frigiji obilazeći vjernike* i pomažući im da jačaju u vjeri.

Apolon u Efezu

²⁴ Tada neki Židov Apolon, rječit govornik i dobar poznavatelj Svetoga pisma, dođe iz Aleksandrije u Egipat.

²⁵ Bio je upućen u Put Gospodnji pa je gorljivo i točno poučavao o Isusu. Znao je, međutim, samo za Ivanovo krštenje.

²⁶ Počne on tako jednom hrabro govoriti u sinagogi. To čuju Priscila i Akvila pa ga pozovu k sebi i podrobnije mu izlože Put Božji.

²⁷ Kad je nakanio otići u Ahaju, braća ga ohrabre i napišu vjernicima u Efezu da ga lijepo prime. U Ahaji je po Božjoj milosti mnogo koristio vjernicima.

²⁸ Uvjerljivo je pobijao tvrdnje Židova javno dokazujući iz Svetoga pisma da je Isus Mesija.

19

Pavlovo treće misijsko putovanje

* **18:23** U grčkome: *učenike*. Isto i u 18:24i 27 te u 19:1, 9i 30.

¹ Dok je Apolon bio u Korintu, Pavao proputuje gornje krajeve i dođe u Efez. Ondje nađe nekoliko vjernika.

² Jeste li primili Svetoga Duha kad ste povjerovali? upita ih.

“Nismo”, odgovore. “Nismo čuli ni da Sveti Duh postoji.”

³ “Kako ste se onda krstili?” upita on.

“Ivanovim krštenjem”, odgovore.

⁴ Pavao im reče: “Ivanovo je krštenje bilo u znak obraćenja, volje da se čovjek odvrati od grijeha i da se obrati Bogu. Sam je Ivan govorio narodu da vjeruju u onoga koji za njim dolazi, u Isusa.”

⁵ Kad su to čuli, krste se u ime Gospodina Isusa.

⁶ Pavao položi na njih ruke pa na njih siđe Sveti Duh te počnu govoriti drugim jezicima i prorokovati.

⁷ Bilo ih je svega dvanaestak.

Pavlova služba u Efezu

⁸ Pavao zatim ode u sinagogu i tri je mjeseca hrabro i uvjerljivo raspravljao o Božjemu kraljevstvu.

⁹ Ali neki okorjeli i nepokorni ljudi klevetali su Put pred mnoštvom. Pavao zato ode iz sinagoge i povede vjernike sa sobom. Počne zatim poučavati u školi nekoga Tirana.

¹⁰ To je trajalo dvije godine, dok svi azijski žitelji, i Židovi i Grci, nisu čuli Božju riječ.

¹¹ Bog je Pavlu dao moć da čini neobična čudesa.

¹² Ljudi su na bolesnike stavljali rupce ili rublje koje se doticalo Pavlove kože, a njihovi su bolesti nestajale i zlodusi su izlazili iz njih.

¹³ Zato su neki Židovi koji su putovali od mjesta do mjesta istjerujući zloduhe pokušali zazvati ime Gospodina Isusa. Govorili su: "Izlazite! Zaklinjem vas Isusom kojega Pavao propovijeda!"

¹⁴ Činila su to sedmorica sinova židovskoga velikog svećenika Skeve.

¹⁵ Ali zloduh im odgovori: "Isusa i Pavla poznajem, ali tko ste vi?"

¹⁶ I čovjek kojega je opsjedao nasrne na njih te ih tako silovito nadjača da su goli i izranjeni pobjegli doma.

¹⁷ Za to su doznali svi žitelji Efeza, i Židovi i Grci. Obuzme ih strah te počnu veličati ime Gospodina Isusa.

¹⁸ Mnogi koji su postali vjernicima ispovijedali su svoja zla djela.

¹⁹ Bilo ih je mnogo koji su se bavili čarobnjaštvom. Oni donesu knjige koje su uporabljali za to i pred svima ih spale. Procijenjeno je da je spaljeno knjiga u vrijednosti pedeset tisuća srebrnjaka.

²⁰ Tako se Gospodnja riječ širila i jačala.

Pobuna u Efezu

²¹ Zatim Pavao nakani vratiti se u Jeruzalem preko Makedonije i Ahaje. "Nakon toga će valjati da odem i u Rim", reče on.

²² Pošalje u Makedoniju dvojicu svojih poslužitelja, Timoteja i Erasta, a on se još neko vrijeme zadrži u Maloj Aziji.

²³ Ali u to vrijeme u Efezu nastane velika pobuna protiv Puta.

²⁴ Potaknuo ju je neki srebrnar Demetrije koji je mnogo zarađivao izrađujući Artemidine hramiće od srebra. Mnogi su obrtnici na tomu zarađivali.

²⁵ On okupi sve obrtnike koji su se time bavili i reče im:

“Ljudi, znate da naše blagostanje ovisi o ovomu poslu.

²⁶ A vidite i čujete da je taj Pavao, ne samo u Efezu nego i u svoj Maloj Aziji, pobunio veliko mnoštvo tvrdeći da bogovi načinjeni rukama nisu bogovi.

²⁷ Ne govorim, dakako, samo o tomu da će naš posao doći na zao glas. Brinem se i da će obezvrijediti hram naše velike božice Artemide te da će nestati veličanstva te velike božice koju štujete cijela Mala Azija i sav svijet!”

²⁸ Oni se na to razgnjeve i poviču: “Velika je efeška Artemida!”

²⁹ Sav se grad uzbuni. Složno jurnu prema kazalištu vukući za sobom Pavlove suputnike, Make-donce Gaja i Aristarha.

³⁰ Pavao htjede ući među narod, ali mu vjernici ne dopuste.

³¹ Neki njegovi prijatelji, dužnosnici u tom kraju, pošalju mu poruku moleći ga da se ne izlaže pogibelji ulazeći u kazalište.

³² Unutra su svi vikali: jedni jedno, drugi drugo. Vladala je opća zbrka pa mnogi nisu ni znali zašto su ondje.

³³ Svjetina izgura naprijed nekog Aleksandra jer su ga Židovi onamo gurali. On podigne ruku i pokuša se obratiti narodu.

³⁴ Ali kad su shvatili da je Židov, opet jednoglasno udare vikati dvije ure: "Velika je efeška Artemida! Velika je efeška Artemida!"

³⁵ Na koncu gradski poglavar umiri svjetinu i reče: "Efežani! Svatko zna da je grad Efez čuvar hrama velike Artemide, koje nam je kip pao s neba.

³⁶ To je neporecivo. Umirite se stoga. Ne činite ništa nepromišljeno!

³⁷ Dovedi ste ovamo te ljude, a niti su ukrali što iz hrama niti su hulili našu božicu.

³⁸ Imaju li pak Demetrije i obrtnici protiv njih kakvu tužbu, sudovi zasjedaju, a tu su i suci. Neka podnesu tužbu!

³⁹ Ima li još kakvih pritužbi, neka se riješe zakonitim putem.

⁴⁰ Bojim se da će nas ovako rimska vlada optužiti za pobunu jer za sav ovaj metež nema nikakva opravdanog razloga."

⁴¹ Zatim raspusti skup.

20

Pavao u Makedoniji i Grčkoj

¹ Kad je sva strka prošla, Pavao pošalje po vjernike.* Ohrabri ih, pozdravi se s njima i otputuje u Makedoniju.

² Putem je hrabrio braću u mjestima kuda je prolazio. Stigne tako u Grčku

³ i ostane ondje tri mjeseca. Baš kad se spremao otploviti natrag u Siriju, dozna da su mu Židovi

* **20:1** U grčkome: *učenike*.

postavili zasjedu pa se odluči vratiti preko Make-donije.

⁴ Pratili su ga Pirov sin Sopater iz Bereje, Sol-unjani Aristarh i Sekund, Gaj iz Derbe, Timotej i Azijci Tihik i Trofim.

⁵ Otišli su prije nas i sačekali nas u Troadi.

⁶ A mi smo poslije Blagdana beskrvasnih kruhova krenuli brodom iz Filipa i za pet dana stigli k njima u Troadu, gdje smo ostali sedam dana.

Pavao u Troadi

⁷ Prvoga dana u tjednu sastali smo se da lomimo kruh.[†] Pavao je propovijedao. Kako je sutradan kanio otputovati, govorio je sve do ponoći.

⁸ U sobi na katu gdje smo se okupili bilo je mnogo svjetiljki.

⁹ Na prozoru je sjedio mladić Eutih. Kako je Pavao dugo govorio, on duboko zaspi i svladan snom padne s trećega kata na zemlju. Kad su ga podignuli, bio je mrtav.

¹⁰ Pavao siđe, legne na dječaka i zagrli ga. “Ne uznemirujte se!” reče. “Živ je!”

¹¹ Popne se zatim na kat, razlomi kruh i blaguje s njima. Zatim je govorio još dugo, sve do svanuća. Onda otputuje.

¹² A mladića su odveli živa, neizmjereno utješeni.

Pavao susreće efeške starješine

¹³ Mi smo prije Pavla krenuli lađom u As. On je tamo trebao doći pješice, a dalje smo ga trebali povesti.

[†] **20:7** Na Večeru Gospodnju.

¹⁴ Kad nam se u Asu pridružio, skupa smo otplovili u Mitilenu.

¹⁵ Onande smo sutradan projedrili nadomak Hija, dan poslije krenuli u Sam te sutradan stigli u Milet.

¹⁶ Pavao je, naime, odlučio izbjegnuti Efez da se ne zadrži u Maloj Aziji. Žurio se da, ako bude mogao, stigne u Jeruzalem do Pedesetnice.

¹⁷ Ali iz Mileta pošalje u Efez po crkvene stariješe.

¹⁸ Kad su došli, reče im: “Znate kako sam postupao od prvog dana kad sam nogom kročio u Malu Aziju.

¹⁹ Služio sam Gospodinu ponizno, u suzama i kušnjama koje su me snašle zbog židovskih urota.

²⁰ Ipak se nikada nisam sustezao propovijedati, u javnosti ili po kućama, sve što bi vam moglo biti korisno.

²¹ Upozoravao sam i Židove i pogane da se odvrate od grijeha i obrate Bogu te da povjeruju u našega Gospodina Isusa.

²² Sada idem u Jeruzalem, neodoljivo vođen Svetim Duhom, ne znajući što me čeka,

²³ osim što mi Sveti Duh u svakome gradu potvrđuje da me čekaju tamnica i nevolje.

²⁴ Ali nije mi stalo hoću li živjeti ili ne, već hoću li dovršiti svoju trku, djelo koje sam primio od Gospodina Isusa: svjedočiti o Radosnoj vijesti i Božjoj milosti.

²⁵ Sada znam da me vi, kojima sam propovijedao o Kraljevstvu, nećete više vidjeti.

²⁶ Zato vam danas jasno kažem: čist sam od krvi svih vas. Nisam kriv propadne li tko od vas

²⁷ jer se nisam sustezao navijestiti vam u potpunosti Božju nakanu.

²⁸ Pazite na sebe i na Božje stado—na njegovu Crkvu otkupljenu njegovom krvlju, u kojoj vas je Sveti Duh postavio za starješine.

²⁹ Znam da će se, kad odem, među vas uvući okrutni vuci koji ne štede stada.

³⁰ Čak će i neki od nas neki iskrivljavati učenje ne bi li odveli učenike za sobom.

³¹ Zato bdijte! Ne zaboravite da sam tri godine bio s vama i danonoćno vas bez prestanka opominjao lijući suze.

³² A sada vas povjeravam Bogu i Riječi njegove milosti, koja vas može izgraditi i dati vam baštinu kao i svima posvećenima.

³³ Nikada nisam želio tuđe srebro, zlato ili odjeću.

³⁴ Znao da sam vlastitim rukama radio za svoje potrebe i potrebe svojih pratitelja.

³⁵ U svemu sam vam bio primjerom kako se treba truditi, pomagati nevoljnima i pamtiti riječi Gospodina Isusa: 'Blaženije je davati nego primati.' ”

³⁶ Kad je to rekao, klekne i pomoli se s njima.

³⁷ Glasno su plakali, grlili Pavla i cjelivali ga

³⁸ ražalošćeni posebice što je rekao da ga nikada više neće vidjeti. Zatim ga isprate na lađu.

21

Pavlovo putovanje u Jeruzalem

¹ Pošto smo se od njih oprostili, otplovili smo jedrenjakom do otoka Kosa, a sutradan do Roa, pa u Pataru.

² Ondje smo se ukrcali na lađu za sirijsku pokrajinu Feniciju.

³ Kad smo ugledali Cipar, prošli smo pokraj njega s desne strane jedreći prema Siriji. Pristali smo u Tiru da lađa iskrca teret.

⁴ Sišli smo na kopno te ondje našli vjernike.* Kako im je Sveti Duh otkrio† da će Pavao u Jeruzalemu imati nevolja, rekli su mu da ne ide onamo.

⁵ Ali kad je prošlo tjedan dana, ipak smo otputovali. Oni su nas svi ispratili do izvan grada, skupa sa ženama i djecom. Na obali smo kleknuli i pomolili se.

⁶ Pozdravili smo se i ukrcali na lađu, a oni su se vratili doma.

⁷ Otplovili smo tako iz Tira u Ptolemaidu. Pozdravili smo ondje braću i ostali s njima jedan dan.

⁸ Zatim smo otišli u Cezareju i boravili u domu Filipa evanđelista, jednoga od sedmorice koji su dijelili hranu.

⁹ On je imao četiri neudane kćeri koje su imale dar prorokovanja.

¹⁰ Kad smo ondje bili već nekoliko dana, dođe neki Agab koji je također imao dar prorokovanja,

¹¹ uzme Pavlov pojas te njime sebi zaveže noge i ruke. "Ovo govori Sveti Duh", reče. "Vlasnika ovog pojasa ovako će svezati židovski vođe u Jeruzalemu i predati ga Rimljanima."

* **21:4** U grčkome: *učenike*. Isto i u 21:16. † **21:4** U grčkome: *rekli su Pavlu kroz Svetoga Duha*. Vidjeti stihove: 20:22-24i 22:10-12.

¹² Kad smo to čuli, i mi koji smo s njime putovali i mještani počnemo preklinjati Pavla da ne ide u Jeruzalem.

¹³ Ali on reče: “Što plaćete? Slamate mi srce! Spreman sam ne samo da me svežu nego i umrijeti za Gospodina Isusa.”

¹⁴ Kad je bilo jasno da se ne daje nagovoriti, odustali smo i rekli: “Neka bude volja Gospodnja!”

Pavao stiže u Jeruzalem

¹⁵ Ubrzo nakon toga spremili smo se i otišli u Jeruzalem.

¹⁶ Neki vjernici iz Cezareje koji su pošli s nama odvedu nas nekome Mnasonu s Cipra, jednomu od prvih učenika, da ondje odsjednemo.

¹⁷ Svi su nas vjernici u Jeruzalemu srdačno dočekali.

¹⁸ Sutradan Pavao pođe s nama k Jakovu. Ondje su bili i svi starješine jeruzalemske Crkve.

¹⁹ On ih pozdravi te im podrobno izloži što je Bog učinio među poganima kroz njegovu službu.

²⁰ Kad su to čuli, dadu slavu Bogu. Zatim mu rekoše: “Dragi brate, deseci tisuća Židova također su povjerovali. Oni se revno drže Mojsijeva zakona,

²¹ a za tebe su im rekli da Židove koje žive među poganima učiš da ne poštuju Mojsijev zakon. Kažu da ih poučavaš da ne obrezuju djecu i da se ne drže židovskih običaja.

²² Što da učinimo? Sigurno će čuti da si došao.

²³ Učini zato kako ti kažemo. Među nama su četvorica koji su se zavjetovali i sad se spremaju obrijati glavu.

²⁴ Idi s njima u Hram i pridruži im se u obredu posvećenja te plati da im obriju glave. Tako će svi znati da su te glasine lažne, da si na pravome putu i da poštuješ židovski Zakon.

²⁵ A glede pogana koji su povjerovali, od njih tražimo što smo im napisali u pismu: da ne jedu meso žrtvovano idolima, krv ni meso udavljenih životinja te da se klone bluda.”

Pavlovo uhićenje

²⁶ Pavao dakle pristane na njihov zahtjev te sljedećeg dana obavi s njima obred očišćenja te ode u Hram. Ondje oglasi da je njihov zavjet istekao i da će za svakoga od njih prinijeti žrtvu.

²⁷ Upravo se navršavalo sedam dana kad neki Židovi iz Male Azije opaze Pavla u Hramu i podjare narod protiv njega. Šćepaju ga

²⁸ vičući: “Izraelci! U pomoć! Evo čovjeka koji poučava protiv naroda, protiv našega Zakona i protiv Hrama! Čak ga je oskrvnuo dovodeći Grke u njega!”

²⁹ Prije su, naime, u gradu s njime vidjeli Trofima iz Efeza pa su mislili da je Pavao njega doveo u Hram.

³⁰ Sav se grad uzbuni te nastane metež. Šćepaju Pavla i odvuku ga iz Hrama te odmah zatvore za njim vrata.

³¹ Dok su ga nastojali ubiti, zapovjedniku rimske čete dojava da je u Jeruzalemu pobuna.

³² On odmah s vojnicima i stotnicima potrči prema pobunjenicima. Kad je svjetina vidjela zapovjednika s vojnicima, prestanu udarati Pavla.

³³ Zapovjednik priđe, uhiti ga i zapovjedi da ga okuju dvostrukim lancima. Onda počne ispitivati tko je on i što je učinio.

³⁴ Iz svjetine su jedni vikali jedno, a drugi drugo. Zbog graje nije mogao pouzdano saznati razlog pa zato Pavla povede u vojarnu.

³⁵ Kad su došli do stuba, svjetina se tako razjarila da su ga vojnici morali nositi kako bi ga zaštitili.

³⁶ Mnoštvo je išlo za njima i vikalo: “Smakni ga!”

Pavao propovijeda mnoštvu

³⁷ Na ulazu u vojarnu Pavao reče zapovjedniku: “Smijem li što reći?”

“Zar ti znaš grčki?” upita ga ovaj iznenađeno.

³⁸ “Ti dakle nisi onaj Egipćanin koji je nedavno digao pobunu i poveo u pustinju četiri tisuće prevratnika?”

³⁹ “Nisam”, odgovori Pavao. “Ja sam Židov iz Tarza, znamenitoga grada u Ciliciji. Molim te, dopusti mi da se obratim narodu.”

⁴⁰ Zapovjednik mu dopusti. Pavao stane na stube i mahne rukom narodu. Nastane velika tišina. Prozbori im na hebrejskome.

22

¹ “Braćo i oci,” reče Pavao, “poslušajte što ću reći u svoju obranu.”

² Kad su čuli da govori na njihovu vlastitome, hebrejskom jeziku, još su više utihnuli.

³ “Židov sam, rođen u Tarzu u Ciliciji, ali odrastao ovdje u Jeruzalemu uz Gamaliela. Do njegovih sam nogu odgajan da u svemu poštujem Zakon

naših otaca. Gorljivo sam se trudio za Boga, kao i vi danas.

⁴ Progonio sam nasmrt sljedbenike Puta, okivao ih te i muškarce i žene bacao u tamnicu.

⁵ O tomu mogu posvjedočiti i veliki svećenik i sve starješine. Od njih sam za židovsku braću u Damasku dobio pisma s ovlaštenjem da i kršćane koji su ondje dovedem okovane u Jeruzalem da se kazne.

⁶ Dok sam putovao cestom prema Damasku, oko podneva me s neba odjednom obasjala jaka svjetlost.

⁷ Srušio sam se na tlo. Čuo sam glas koji mi je rekao: 'Savle, Savle! Zašto me progoniš?'

⁸ 'Tko si ti, Gospodine?' upitao sam. 'Ja sam Isus Nazarećanin kojega ti progoniš', odgovori mi Gospodin.

⁹ Ljudi koji su bili sa mnom vidjeli su svjetlost, ali nisu čuli glas.

¹⁰ Rekao sam: 'Što mi je činiti, Gospodine?' A Gospodin mi odgovori: 'Pođi u Damask. Ondje će ti se reći što da činiš.'

¹¹ Od jake sam svjetlosti oslijepio pa su me moji pratitelji morali za ruku odvesti u Damask.

¹² Ondje mi je došao neki Ananija, pobožan čovjek koji je poštivao Zakon i bio na dobru glasu među Židovima u Damasku.

¹³ On mi priđe i reče: 'Brate Savle, progledaj!' I istog časa sam ga mogao vidjeti.

¹⁴ Reče mi zatim: 'Bog naših predaka odabrao te je da spoznaš njegovu volju, da vidiš Pravednika i da mu čuješ glas.'

¹⁵ Pred svima ćeš o njemu svjedočiti o tomu što si vidio i čuo.

¹⁶ Što čekaš? Ustani, krsti se i operi se od grijeha prizivajući njegovo ime.'

¹⁷ Po povratku u Jeruzalem jednog sam se dana molio u Hramu i pao u zanos.

¹⁸ Vidio sam Isusa kako mi govori: 'Brzo otidi iz Jeruzalema jer ti ljudi ovdje neće vjerovati kad im budeš svjedočio o meni!'

¹⁹ 'Ali, Gospodine,' rekao sam, 'pa znaju da sam one koji u tebe vjeruju bacaو u tamnice i bičevao po sinagogama.

²⁰ A kad su ubili Stjepana, stajao sam ondje odobravajući. Čuvao sam ogrtače onima koji su ga kamenovali.'

²¹ Ali Gospodin mi reče: 'Idi iz Jeruzalema jer te šaljem daleko, k poganima!' "

²² Mnoštvo je slušalo sve dok Pavao nije izgovorio tu riječ. Nato složno poviču: "Zbrišite ga s lica zemlje! Nije pravo da takav živi!"

²³ Vikali su, bacali sa sebe ogrtače i vitlali prašinu u zrak.

Pavao otkriva da je rimski građanin

²⁴ Zapovjednik zato uvede Pavla u vojarnu i zapovjedi da ga izbičuju kako bi priznao zločin. Htio je znati zašto mnoštvo tako viče na njega.

²⁵ Kad su ga zavezali remenjem da ga bičuju, Pavao upita stotnika koji je bio ondje: "Zar smijete bičevati rimskoga građanina, a ni sudili mu niste?"

²⁶ Stotnik nato ode zapovjedniku i reče: "Što radiš? Taj je čovjek rimski građanin!"

²⁷ Zapovjednik ode k Pavlu i upita: "Jesi li ti Rimljanin?"

"Jesam", odgovori Pavao.

²⁸ "I ja sam", reče zapovjednik. "Mnogo sam novca dao da steknem taj naziv!"

"A ja sam se s njim rodio", odgovori mu Pavao.

²⁹ Svi vojnici koji su ga trebali ispitivati odmah odstupe od njega. Zapovjednik se prestrašio doznavši da je Pavao Rimljanin jer ga je on okovao.

Pavao pred Velikim vijećem

³⁰ Sutradan zapovjednik skine Pavlu okove te zapovjedi da se sastanu veliki svećenici i Vijeće. Htio je doznati za što ga Židovi optužuju. Zato ga izvede pred njih.

23

¹ Pavao se zagleda u vijećnike i reče: "Braćo, sve do danas sam pred Bogom živio posve mirne savjesti."

² Nato veliki svećenik Ananija zapovjedi onima do Pavla da ga udare po ustima.

³ "Udarit će tebe Bog, zidu obijeljeni! Sjediš tu da me sudiš po Zakonu, a sam ga kršiš i zapovijedaš da me tuku!"

⁴ Nazočni rekoše Pavlu: "Zar tako grdiš Božjega velikog svećenika?"

⁵ "Nisam znao, braćo, da je veliki svećenik", odvrati Pavao. "Jer u Svetome pismu piše: 'Ne psuj poglavara svojega naroda.' " *

⁶ Pavao je znao da su neki članovi Velikoga vijeća saduceji, a neki farizeji, pa poviče: "Braćo, ja sam

* **23:5** Izlazak 22:7.

farizej i preci su mi farizeji! Sudi mi se zbog nade u uskrsnuće mrtvih!”

⁷ Nato izbije svađa među farizejima i saducejima i mnoštvo se podijeli.

⁸ Saduceji, naime, kažu da nema ni uskrsnuća, ni anđela, ni duhova, a farizeji u sve to vjeruju.

⁹ Nastane silna graja. Neki pismoznanci iz farizejske sljedbe ustanu u Pavlovu obranu žestoko prosvjedujući: “Ne nalazimo da je taj čovjek počinio ikakvo zlo! A što ako mu je govorio duh ili anđeo?”

¹⁰ Nastane tako velika svađa da se zapovjednik prestrašio da Pavla ne rastrgaju. Zapovjedi zato da vojnici siđu po njega. Oni ga otrgnu iz svjetine i odvedu natrag u vojarnu.

¹¹ Te noći Gospodin pristupi Pavlu i reče mu: “Samo hrabro, Pavle! Kao što si za mene posvjedočio ovdje u Jeruzalemu, tako trebaš svjedočiti i u Rimu.”

Zavjera protiv Pavla

¹² Kad se razdanilo, Židovi skuju urotu i zakunu se da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla.

¹³ Bilo ih je više od četrdesetorice.

¹⁴ Odu zatim kazati velikim svećenicima i stariješinama: “Zakleli smo se da nećemo jesti ni piti dok ne ubijemo Pavla.

¹⁵ Zato vi sada skupa s Vijećem zamolite zapovjednika da ga opet dovedu u Vijeće. Recite da želite pobliže razmotriti njegov slučaj. A mi ćemo ga pogubiti na putu ovamo.”

¹⁶ Ali Pavlov nećak, sin njegove sestre, dočuje za tu zavjeru pa ode u vojarnu dojaviti Pavlu.

¹⁷ Pavao pozove nekog stotnika i reče mu: “Odvedi ovoga mladića k zapovjedniku. Ima mu nešto važno reći.”

¹⁸ Stotnik ga odvede i reče zapovjedniku: “Zatvorenik Pavao pozvao me i zamolio da ovoga mladića dovedem k tebi jer ti ima nešto reći.”

¹⁹ Zapovjednik ga uhvati za ruku i povede u stranu te ga upita: “Što mi želiš reći?”

²⁰ “Neki su se Židovi dogovorili da te sutra zamole da dovedeš Pavla u Vijeće pretvarajući se da žele pomnijivije ispitati njegov slučaj.

²¹ Ne čini to! Čekat će ga u zasjedi više od četrdesetero ljudi koji su se zakleli da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju. Već su spremni i samo čekaju tvoj pristanak.”

²² Zapovjednik otpusti mladića i zapovjedi mu: “Nikomu ne reci da si mi to javio.”

Pavla šalju u Cezareju

²³ Dozove zatim dva stotnika i reče im: “Priredite dvjesto vojnika, sedamdeset konjanika i dvjesto strijelaca da večeras po devetoj uri[†] pođu u Cezareju.

²⁴ Pripravite Pavlu konje za jahanje te ga živa i zdrava odvedite upravitelju Feliksu.”

²⁵ Napiše zatim pismo upravitelju:

²⁶ Od Klaudija Lizijavrlome upravitelju Feliksu. Pozdravljam vas!

²⁷ Ovoga su čovjeka uhvatili Židovi i umalo ga ubili, kad sam pritrčao s vojnicima. Doznajući

[†] **23:23** U grčkome: *nakon treće ure noću.*

da je rimski građanin, sklonio sam ga od njih na sigurno.

²⁸ Odveo sam ga zatim pred njihovo Vijeće da doznam što je skrivio.

²⁹ Utvrdio sam da ga optužuju za nešto prijevorno glede njihova vjerskoga zakona—ali nije skrivio ništa što bi zasluživalo da ga se kazni smrću ili zatvorom.

³⁰ Javili su mi da su protiv njega skovali urotu. Šaljem ga zato tebi, a njegove tužitelje uputio sam da tužbu iznesu pred tobom.

³¹ Te noći vojnici, prema zapovijedi, povedu Pavla u Antipatridu.

³² Sutradan se vrate u vojarnu ostavivši konjanike da ga odvedu dalje.

³³ Kad su oni pak s njim stigli u Cezareju, uruče upravitelju pismo i privedu Pavla pred njega.

³⁴ Upravitelj pročitava pismo te zapita Pavla iz koje je pokrajine. “Iz Cilicije”, odgovori Pavao.

³⁵ “Saslušat ću te kad stignu tvoji tužitelji”, reče mu i zapovjedi da ga čuvaju u Herodovoj palači.

24

Pavao pred Feliksom

¹ Nakon pet dana dođe židovski veliki svećenik Ananija sa starješinama i odvjetnikom Tertulom. Iznesu upravitelju tužbu protiv Pavla.

² Pošto su pozvali Pavla da dođe, Tertulijan ga počne optuživati pred upraviteljem:

“Preuzvišeni Felikse, mi Židovi uživamo velik mir i boljitak korisnih promjena u narodu zahvaljujući tvojoj providnosti.

³ Na svemu tome smo duboko zahvalni.

⁴ Da ti dugo ne dodijavam, molim te da nas blagonaklono poslušáš samo nakratko.

⁵ Utvrdili smo da je taj čovjek prava kuga, da neprekidno podjaruje Židove po cijelomu svijetu i da je kolovođa nazaretske sljedbe.

⁶ Čak je i Hram pokušao oskvrnuti pa smo ga uhitili.

⁸ Ispitaš li ga sam, utvrdit ćeš da su naše optužbe opravdane.”

⁹ Potvrde to i drugi Židovi podupirući ga.

¹⁰ Upravitelj glavom dade Pavlu znak da govori te on reče: “Znam da već mnogo godina sudiš ovomu narodu i zato se mirne duše branim.

¹¹ Sam se možeš osvjedočiti da nije prošlo više od dvanaest dana otkako sam se otišao pokloniti Bogu u jeruzalemski Hram.

¹² Nisam ni s kim raspravljao niti dizao bunu ni ondje, ni u sinagogama, ni po gradu.

¹³ Ovi ljudi ne mogu dokazati to za što me optužuju.

¹⁴ Ali priznajem da sam sljedbenik Puta, koji oni nazivaju sljedbom, te služim Bogu svojih predaka vjerujući u sve što piše u židovskome Zakonu i u proročkim knjigama.

¹⁵ Jednako se, kao i oni, pouzdajem u Boga da će uskrsnuti i pravednici i nepravednici.

¹⁶ Zato se uvijek trudim imati čistu savjest i pred Bogom i pred ljudima.

¹⁷ Nakon nekoliko godina vratio sam se u Jeruzalem donijeti milodare svojemu narodu i prinijeti žrtvu Bogu.

¹⁸ Moji su me tužitelji vidjeli u Hramu kad sam dovršavao obred posvećenja, a ne sa svjetinom ni u metežu.

¹⁹ Ali ondje su bili neki Židovi iz Male Azije—oni bi me, zapravo, trebali doći optužiti pred tobom ako imaju što protiv mene.

²⁰ Ili upitaj ove ovdje kakvu su krivnju na meni našli članovi Vijeća

²¹ osim možda jedne jedine riječi što sam ju viknuo stojeći među njima: ‘Danas mi se pred vama sudi jer vjerujem u uskrsnuće mrtvih!’ ”

²² Feliks, koji je mnogo znao o Putu, odgodi preslušanje i reče: “Pričekat ćete da dođe zapovjednik Lizija. On će riješiti vaš spor.”

²³ Zapovjedi stotniku da i dalje čuva Pavla u zatvoru, ali da mu odobri olakšice i da nikomu od njegovih ne brani da ga poslužuje.

²⁴ Nekoliko dana zatim Feliks dođe sa svojom ženom Druzilom koja je bila Židovka. Pošalje po Pavla te ga je slušao kako govori o vjeri u Isusa Krista.

²⁵ Kad je Pavao počeo govoriti o pravednosti, uzdržljivosti i sudu što dolazi, Feliks se prestraši. “Idi sada”, reče. “Pozvat ću te kad nađem vremena.”

²⁶ Nadao se, osim toga, da će mu Pavao dati novca. Zato ga je često pozivao i razgovarao s njim.

²⁷ Tako su prošle dvije godine. Feliksa zatim zamijeni Porcije Fest. Želeći ugoditi Židovima, Feliks ostavi Pavla u zatvoru.

25

Pavao pred Festom

¹ Tri dana pošto je preuzeo vlast nad pokrajinom, Fest iz Cezareje ode u Jeruzalem.

² Ondje mu veliki svećenici i drugi židovski uglednici iznesu tužbu protiv Pavla. Preklinjali su ga da se smiluje

³ i pošalje Pavla u Jeruzalem jer su spremali zasjedu da ga putem smaknu.

⁴ Ali Fest odgovori da je Pavao u zatvoru u Cezareji te da će i on uskoro onamo.

⁵ “Ovlastite nekolicinu da pođu sa mnom”, reče stoga. “Ako je taj čovjek što skrivio, neka ga optuže.”

⁶ Osam ili deset dana potom vrati se u Cezareju. Sutradan sjedne na sudački stolac i zapovjedi da dovedu Pavla.

⁷ Kad uđe Pavao, židovski vođe iz Jeruzalema okruže ga i iznesu protiv njega mnoge teške optužbe koje nisu mogli dokazati.

⁸ Pavao se branio: “Nisam zgriješio ni protiv židovskoga Zakona, ni protiv Hrama, ni protiv cara.”

⁹ A Festus ga, želeći ugoditi Židovima, upita: “Jesi li voljan poći u Jeruzalem da ti se ondje za to sudi u mojoj nazočnosti?”

¹⁰ Pavao odgovori: “Ne. Stojim pred carevim sudom, gdje mi se i treba suditi. Dobro znaš da tim Židovima nisam ništa skrivio.

¹¹ Ako sam pak zaista skrivio što zaslužuje smrt, ne bježim od toga. Ali ako me ovi ovdje neopravdano tuže, nitko me ne može njima izručiti. Prizivam se na cara!”

¹² Fest se na to posavjetuje s Vijećem pa odgovori: “Na cara si se prizvao, pred cara ćeš ići!”

13 Nakon nekoliko dana dođu kralj Agripa i njegova sestra Berenika u Cezareju pozdraviti Festa.

14 Kako su se ondje zadržali nekoliko dana, Fest ispriča kralju o Pavlu. “Tu je neki čovjek što ga je Feliks ostavio u zatvoru”, reče.

15 “Dok sam bio u Jeruzalemu, veliki svećenici i starješine optužili su ga i zatražili da ga osudim.

16 Odgovorio sam im da Rimljani ne običavaju kazniti čovjeka a da mu ne sude. Prije toga valja optuženika suočiti s tužiteljima i dati mu prigodu da se brani od optužbe.

17 Kad su dakle skupa sa mnom doputovali ovamo, odmah sam sutradan, bez odgađanja, sjeo na sudački stolac i zapovjedio da dovedu tog čovjeka.

18 Ali tužitelji koji su stajali oko njega nisu ga optužili ni za što od onoga što sam ja pretpostavljao.

19 Riječ je bila o nečemu prijepornom glede njihove vjere, o nekakvome Isusu koji je umro, a Pavao tvrdi da je živ.

20 Ne snalazeći se u takvoj raspravi, upitao sam ga bi li htio poći u Jeruzalem da mu ondje za to sude.

21 Ali prizivom je zatražio da se podloži presudi njegova Veličanstva. Zato sam zapovjedio da ga čuvaju u zatvoru dok ga ne pošaljem caru.”

22 “Htio bih i ja čuti tog čovjeka”, reče Agripa.

“Čut ćeš ga sutra”, odgovori Fest.

Pavao pred Agripom

²³ Sutradan tako Agripa i Berenika uđu u dvoranu s velikim sjajem, praćeni vojnim zapovjednicima i najvećim gradskim uglednicima. Na Festovu zapovijed dovedu Pavla.

²⁴ Fest tada reče: “Kralju Agripa i svi nazočni, evo čovjeka zbog kojega me svi ovdašnji i jeruzalemski Židovi salijeću vičući da ga smaknem.

²⁵ Ali nisam utvrdio da je učinio išta zbog čega bi zaslužio smrt. Kako se on sam prizvao na cara, odlučio sam ga caru i poslati.

²⁶ Ali nemam o njemu što pouzdano napisati caru. Zato sam ga izveo pred vas, posebice pred tebe, kralju Agripa, da bih nakon ove istrage znao što napisati.

²⁷ Jer doista je besmisleno poslati zatvorenika caru a ne navesti za što se optužuje!”

26

¹ Agripa nato reče Pavlu: “Dopušta ti se da se braniš.”

Pavao zato ispruži ruku i počne se braniti:

² “Kralju Agripa, smatram se sretnim da se od svega za što me Židovi optužuju mogu, evo, danas braniti pred tobom

³ jer ti najbolje poznaješ židovske običaje i razmirice. Molim te zato, strpljivo me poslušaj!

⁴ Židovski vođe dobro znaju kako sam od najranije mladosti živio među svojim narodom, u Jeruzalemu.

⁵ Odavno me poznaju i mogli bi, da samo hoće, posvjedočiti da sam bio farizej, član najstrože sljedbe u našoj vjeri.

⁶ Sada mi sude jer se nadam da će Bog ispuniti obećanje koje je dao našim precima.

⁷ Ispunjenju toga obećanja nadaju se i dvanaest izraelskih plemena koja postojano dan i noć služe Bogu. Za tu me nadu, kralju, tuže Židovi!

⁸ Zašto smatrate nevjerojatnim da Bog uskrisuje mrtve?

⁹ I ja sam nekoć smatrao da se svim silama moram boriti protiv sljedbenika Isusa Nazarećanina.*

¹⁰ Pošto sam dobio ovlasti od velikih svećenika u Jeruzalemu, mnoge sam svete zatvorio u tamnicu. Glasovao sam da ih osuđuju na smrt.

¹¹ Po svim sam ih sinagogama primoravao, često mučenjem, da govore pogrde protiv Boga. Prekomjerno gnjevan na njih, progonio sam ih čak i u tuđim gradovima.

¹² Dok sam tako po istoj zadaći išao u Damask s punomoći i ovlaštenjem velikih svećenika,

¹³ u pol bijela dana vidio sam, kralju, kako je mene i moje suputnike obasjala svjetlost s neba sjajnija od sunca.

¹⁴ Popadali smo na zemlju. Zatim sam začuo glas kako mi na hebrejskome govori: 'Savle, Savle! Zašto me progoniš? Teško je boriti se protiv moje volje.'

¹⁵ 'Tko si ti, Gospodine?' upitao sam.

A Gospodin odgovori: 'Ja sam Isus kojega ti progoniš.'

* **26:9** U grčkome: *protiv imena Isusa Nazarećanina.*

¹⁶ Ustani sada! Ukazao sam ti se da te postavim za poslužitelja i svjedoka onoga što si vidio i što ću ti još pokazati.

¹⁷ Izbavit ću te i od tvojega naroda i od pogana kojima te šaljem

¹⁸ da im otvoriš oči, da se obrate od tame k svjetlosti, od Sotonine vlasti k Bogu. Tako će po vjeri u mene primiti oproštenje grijeha i mjesto među mojim svetim narodom.'

¹⁹ Kralju Agripa, nisam bio neposlušan tome nebeskom viđenju.

²⁰ Najprije sam propovijedao ljudima u Damasku pa u Jeruzalemu, a zatim svoj Judeji i poganima—da se pokaju od svojih grijeha i da se obrate Bogu te da čine djela dostojna obraćenja.

²¹ Židovi su me zato uhvatili u Hramu i pokušali ubiti.

²² Ali Bog me, eto, sačuvao da do današnjeg dana svjedočim svima, od najmanjega do najvećega, upravo ono što su pretkazivali proroci i Mojsije:

²³ da će Mesija trpjeti i da će prvi ustati od mrtvih te navješćivati svjetlost Židovima i poganima."

²⁴ Dok je još govorio u svoju obranu, Fest poviče: "Luduješ, Pavle! Preveliko ti je znanje pomutilo um!"

²⁵ Ali Pavao odgovori: "Ne ludujem, preuzvišeni Feste. Govorim istinito i razumno.

²⁶ Kralj Agripa zna za sve to i zato mu otvoreno govorim. Siguran sam da mu ništa od toga nije nepoznato jer se nije događalo u kakvu zakutku.

²⁷ Kralju Agripa, vjeruješ li prorocima? Znam da im vjeruješ."

²⁸ Agripa reče: “Zamalo si me uvjerio da na brzinu postanem kršćaninom!”

²⁹ “Na brzinu ili ne,” odgovori mu Pavao, “dao Bog da ne samo ti nego i svi koji me ovdje slušaju postanu poput mene, izuzevši ove okove!”

³⁰ Nato kralj, upravitelj, Berenika i njihovi pratitelji ustanu i odu.

³¹ Dok su odlazili, međusobno su razgovarali: “Taj čovjek nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt ili zatvor.”

³² Agripa reče Festu: “Da se nije prizvao na Cezara, mogli bismo ga osloboditi!”

27

Pavao plovi u Rim

¹ Odlučeno je da odjedrimo u Italiju. Pavla i nekolicinu drugih zatvorenika predali su stotniku carske čete Juliju.

² Ukrcali smo se na neku adramitsku lađu koja je plovila u azijska mjesta te otplovili. S nama je bio i neki Makedonac, Aristarh iz Soluna.

³ Sutradan smo doplovili u Sidon. Julije je s Pavlom vrlo ljubazno postupao. Dopustio mu je posjetiti prijatelje, da se pobrinu za njegove potrebe.

⁴ Otplovili smo dalje jedreći sjeverno uz Cipar između otoka i kopna jer su puhali suprotni vjetrovi.

⁵ Prošli smo uz cilicijsku i pamfilijsku obalu te stigli u grad Miru u Liciji.

⁶ Ondje stotnik pronađe neku lađu što je iz Aleksandrije plovila u Italiju, pa nas ukrca na nju.

⁷ Nekoliko smo dana sporo plovili i jedva došli do Knida. Kako od vjetra nismo mogli pristati, otplovili smo pod Kretu, do Salmone,

⁸ pa na jedvite jade uz nju do nekoga mjesta zvanog Dobra pristaništa, blizu grada Laseje.

⁹ Mnogo smo vremena izgubili. Plovidba je postala vrlo opasnom jer je već bila jesen,* a Pavao upozori:

¹⁰ “Ljudi, vidim da će plovidba biti pogibeljna i da ćemo pretrpjeti veliku štetu—ne samo u teretu nego i u našim životima.”

¹¹ Ali stotnik je više vjerovao kormilaru i vlasniku broda nego Pavlu.

¹² Kako luka nije bila prikladna za zimovanje, većina je ljudi predlagala da otplove i pokušaju doći do luke Feniks na Kreti, otvorenoj prema jugozapadu i sjeverozapadu, te da ondje prezimimo.

Oluja na moru

¹³ Tada puhne blagi južnjak te oni, misleći da bi mogli uspjeti u toj nakani, dignu sidro i zaplove uz samu obalu Krete.

¹⁴ Ali ubrzo zatim silovito zapuše žestok vjetar zvani sjeveroistočnjak.

¹⁵ Zahvati lađu tako da mu se nije mogla oteti, pa smo se prepustili da nas nosi.

¹⁶ Kad smo prolazili uz neki otočić zvan Kauda, jedva smo na brod podignuli čamac za spašavanje koji smo vukli za sobom.

* **27:9** U grčkome: *jer je post* (obično koncem rujna ili početkom listopada) *već prošao*.

17 Podignuli su ga da uporabe opremu za spašavanje i da konopcima potpašu lađu. Bojeći se da se ne nasuču na Sirtu uz afričku obalu, spuste plivajuće sidro te smo tako plovili dalje nošeni vjetrom.

18 Kako nas je oluja silovito bacala, sutradan izbace s broda teret,

19 a treći dan brodsku opremu i sve čega su se domogli.

20 Strašna je oluja bjesnjela mnogo dana te se nisu mogli vidjeti ni sunce ni zvijezde. Gubili smo svaku nadu da ćemo se spasiti.

21 Dugo već nismo ništa jeli. Pavao stane pred posadu i reče: “Trebali ste me, ljudi, poslušati i ne odlaziti s Krete pa biste izbjegli svu ovu nevolju i štetu.

22 Ali sada vam kažem: budite odvažni jer nitko od nas neće stradati iako će lađa potonuti.

23 Noćas mi se ukazao anđeo Boga kojemu pripadam i služim

24 te mi rekao: ‘Ne boj se, Pavle, jer ćeš sigurno stići pred cara! A Bog ti daruje i da svi tvoji suputnici sigurno doputuju.’

25 Zato se, ljudi, razvedrite! Vjerujem Bogu. Bit će kako mi je rekao.

26 Ali nasukat ćemo se na neki otok.”

Brodolom

27 Četrnaeste noći oluje, oko ponoći, vjetar nas je gonio amo-tamo po Jadranu. Mornari naslute da se približava nekakvo kopno.

²⁸ Bace olovnicu i izmjere dvadeset hvati dubine. Malo zatim opet ju bace i izmjere petnaest hvati.

²⁹ Prestraše se da ne nalete na grebene pa bace s krme četiri sidra i počnu se moliti da se brzo razdani.

³⁰ Mornari su kanili pobjeći s lađe pa počnu spuštati čamac u more pod izlikom da kane spustiti sidra s pramca.

³¹ Ali Pavao reče stotniku i vojnicima: “Ne ostanu li oni na lađi, nećete se spasiti!”

³² Vojnici prerežu užad i puste da čamac padne u more.

³³ Sve do svanuća Pavao je molio ljude da jedu. “Četrnaest dana niste ni taknuli jelo”, reče.

³⁴ “Molim vas, pojedite što za vlastito dobro. Jer neće vam pasti ni vlas s glave.”

³⁵ Kad je to rekao, uzme kruh te pred svima zahvali Bogu, razlomi ga i počne jesti.

³⁶ Svi se razvedre i uzmu hranu.

³⁷ U lađi nas je bilo dvjesto sedamdeset šest duša.

³⁸ Kad su se najeli, počnu rasterećivati lađu bacajući žito u more.

³⁹ Kad se razdanilo, mornari nisu prepoznali obalu, ali opazili su neki zaljev ravne obale te odluče pokušati onamo zavesti lađu.

⁴⁰ Odvežu zato sidra i puste da padnu u more. Popuste konopce na kormilima i razviju prednje jedro prema vjetru te se usmjere prema obali.

⁴¹ Ali nalete na plićak i brod se nasuče. Pramac nasjedne i ostane nepomičan, a krmu su razbijali žestoki valovi.

⁴² Vojnici nakane poubijati zatvorenike da koji ne otpliva i ne pobjegne,

⁴³ ali im stotnik, želeći poštedjeti Pavla, ne dopusti da to učine. Zapovjedi da oni koji znaju plivati prvi skoče u more i otplivaju do obale,

⁴⁴ a ostalima reče da doplivaju na daskama i olupinama lađe. Tako su svi živi i zdravi dospjeli na kopno.

28

Pavao na Malti

¹ Kad smo dospjeli na sigurno, doznali smo da se otok zove Malta.

² Njegovi su žitelji bili neobično ljubazni prema nama. Bilo je hladno i kišilo je pa su zapalili vatru i okupili nas oko nje da se ugrijemo.

³ Pavao nakupi naramak granja i baci ga na vatru, ali zbog vrućine iz njega iziđe zmija i uhvati mu se za ruku.

⁴ Kad su žitelji otoka vidjeli da mu ta životinja visi na ruci, rekli su: "Taj je čovjek zacijelo ubojica. Umaknuo je moru, ali Pravda mu ne dopušta živjeti."

⁵ Ali on otrese zmiju u vatru, neozlijeđen.

⁶ Ljudi su čekali da otekne i da se sruši mrtav. Ali pošto su dugo čekali, a nije se dogodilo ništa, predomisle se i zaključe da je bog.

⁷ Nedaleko odande nalazilo se imanje poglavara tog otoka, Publija. On nas primi i tri nas je dana ljubazno gostio.

⁸ Publijeva su oca mučile vrućica i srdobolja pa je ležao. Pavao uđe k njemu, položi na njega ruke i pomoli se—i iscijeli ga.

⁹ Nakon toga dolazili su još mnogi bolesnici s otoka te su ozdravljali.

¹⁰ Iskazali su nam zato mnoge počasti, a kad smo odlazili, stavili su nam u lađu sve što nam je trebalo.

Pavao stiže u Rim

¹¹ Tri mjeseca nakon brodoloma otplovili smo nekom aleksandrijskom lađom koja je prezimila na otoku. Na pramcu je imala kip Dioskura.*

¹² Doplovili smo najprije u Sirakuzu† i ondje ostali tri dana.

¹³ Odande smo, ploveći uz obalu, stigli u Regij.‡ Dan poslije počne puhati južnjak pa smo za dva dana stigli u Puteole.

¹⁴ Ondje smo naišli na braću koja su nas zamolila da ostanemo sedam dana. Tako smo stigli u Rim.

¹⁵ Kad su braća u Rimu čula da dolazimo, iziđu nam u susret do Apijeva trga§ i Triju gostionica. Kad ih je spazio, Pavao zahvali Bogu i ohrabri se.

¹⁶ Kad smo ušli u Rim, Pavlu dopuste da stanuje posebno, s vojnikom koji ga je čuvao.

Pavao u Rimu propovijeda pod stražom

¹⁷ Tri dana nakon što je došao Pavao sazove židovske uglednike te im reče: “Braćo, ništa nisam učinio protiv našega naroda ni protiv običaja naših predaka, ali ipak su me u Jeruzalemu uhitili i predali u ruke Rimljanima.

¹⁸ Rimljani su me nakon istrage htjeli pustiti jer su zaključili da ničim nisam zaslužio da umrem.

* **28:11** Kip rimskih bogova—blizanaca Kastora i Poluksa.

† **28:12** Na Siciliji. ‡ **28:13** Na jugu Italije. § **28:15** Sedamdesetak kilometara udaljenog od Rima.

19 Židovi su se tome usprotivili pa sam se zato morao prizvati na cara—a ne zato što bih htio tužiti vlastiti narod.

20 Zato sam, eto, zamolio da vas vidim i da vam govorim: zbog Izraelove nade, Mesije.”

21 “Mi nismo čuli ništa protiv tebe”, odgovore mu oni. “Niti smo dobili kakvo pismo iz Judeje, niti nam je tko od braće koja su došla ovamo što rekao.

22 Ali htjeli bismo čuti što ti misliš jer o toj kršćanskoj sljedbi znamo samo da joj se posvuda protive.”

23 Dogovore se te jednog dana mnogi dođu u njegov stan. Govorio im je o Božjemu kraljevstvu i od jutra do večeri ih poučavao o Isusu iz Mojsijeva zakona i proročkih knjiga.

24 Neki su povjerovali, a neki nisu.

25 Kad su se tako u neslozi počeli razilaziti, Pavao ih isprati riječima: “Dobro je Sveti Duh rekao vašim precima po proroku Izaiji:

26 ‘Slušat ćete moje riječi,
ali nećete ih razumjeti;

gledat ćete moja djela,
ali nećete dokučiti njihova značenja.

27 Jer srca su se ovoga naroda usalila,
uši njihove ne čuju, a oči su zatvorili—

tako njihove oči ne vide
i njihove uši ne čuju,
a srca im ne mogu razumjeti.

Zato se ne mogu obratiti k meni
da ih iscijelim.’*

* 28:27 Izaija 6:9-10.

²⁸ Hoću dakle da znate: Bog je svoje spasenje poslao poganima i oni će ga prihvatiti.”†

³⁰ Sljedeće dvije godine Pavao je živio u unajmljenom stanu. Primaio je sve koji su dolazili.

³¹ Hrabro je propovijedao o Božjemu kraljevstvu i otvoreno poučavao o Gospodinu Isusu Kristu. I nitko ga nije pokušavao spriječiti.

† **28:28** Većina rukopisa ne sadrži taj stih.

Biblica® Open Knjiga O Kristu
Croatian: Biblica® Open Knjiga O Kristu (New
Testament)

copyright © 1982, 1992, 2000 Biblica, Inc.

Language: Hrvatski

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Knjiga O Kristu™

Biblica® Open Croatian New Testament™

Copyright © 1982, 1992, 2000 by Biblica, Inc.

Creative Commons License

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Knjiga O Kristu™

Biblica® Open Croatian New Testament™

Copyright © 1982, 1992, 2000 by Biblica, Inc.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

425f468f-678a-5f93-aa41-2f775f4b1405